
ADRODDIAD GWRTHWYNEBU

Y Ddarpariaeth Addysg Gynradd yn y Dyfodol ar gyfer Plant sy'n Byw yn Ardal
Llangennech

Crynodeb Gweithredol

Y Broses Ymgynghori

Mae Cyngor Sir Caerfyrddin wedi cyhoeddi cynigion i newid y ddarpariaeth addysg gynradd yng nghymuned Llangennech. Mae cynnig y Cyngor Sir yn cynnwys y tair elfen ganlynol:

- Cau Ysgol Babanod Llangennech, Llangennech, Llanelli, SA14 8YB (a gynhelir ar hyn o bryd gan y Cyngor) ar 31 Awst 2017;
- Cau Ysgol Iau Llangennech, Llangennech, Llanelli, SA14 8YB (a gynhelir ar hyn o bryd gan y Cyngor) ar 31 Awst 2017;
- Sefydlu ysgol Cyfrwng Cymraeg (yr "Ysgol Newydd") newydd a fydd yn cael ei chynnal gan Gyngor Sir Caerfyrddin ar safleoedd ac yn adeiladau presennol Ysgol Babanod Llangennech ac Ysgol Iau Llangennech ar gyfer bechgyn a merched rhwng 3 ac 11 oed o 1 Medi 2017.

Dechreuodd y cyfnod ymgynghori ynghylch y cynnig hwn ar 25^{ain} Ionawr 2016 a'r bwriad oedd dod ag ef i ben ar 11^{eg} Mawrth 2016, ond mewn ymateb i geisiadau gan rai partïon â diddordeb, cytunodd y Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Plant i ymestyn y cyfnod ar gyfer cael ymatebion am un wythnos hyd at 18^{fed} Mawrth 2016. Cafwyd **267** o sylwadau mewn ymateb i'r ymgynghori ffurfiol.

Yn dilyn diwedd y cyfnod ymgynghori, paratowyd Adroddiad Ymgynghori a oedd yn crynhoi'r sylwadau a ddaeth i law ac ymatebion yr Awdurdod Lleol i'r sylwadau hyn. Cyflwynwyd yr adroddiad i'r Pwyllgor Craffu – Addysg a Gwasanaethau Plant ac yna i'r Bwrdd Gweithredol ar gyfer penderfyniad ar gyhoeddi hysbysiad statudol ai peidio. Ar 26^{ain} Gorffennaf 2016 penderfynodd y Bwrdd Gweithredol fwrw ati i gyhoeddi hysbysiad statudol.

Cyhoeddi'r Hysbysiad Statudol

Yn dilyn cymeradwyaeth gan y Bwrdd Gweithredol, cyhoeddodd Cyngor Sir Caerfyrddin y cynnig trwy hysbysiad statudol ar 5^{ed} Medi 2016 am 28 diwrnod hyd at 2^{il} Hydref 2016. Roedd y cynnig a gyhoeddwyd yn cynnwys y tair elfen a nodir uchod.

Mae cyhoeddi'r cynnig trwy hysbysiad statudol wedi rhoi bod i ymateb helaeth gan bartïon â diddordeb, a hynny o blaid ac yn erbyn y cynnig. Daeth **1,230** o ymatebion i'r hysbysiad statudol i law erbyn 2 Hydref 2016. Mewn ymateb i gais gan barti â diddordeb, cytunodd y Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Plant i ymestyn y cyfnod gwrthwynebu statudol am un wythnos hyd at 9^{fed} Hydref 2016.

Mae'n bwysig nodi bod **188** o ymatebion eraill wedi dod i law yn ystod yr wythnos yn dilyn 2^{il} Hydref 2016. Felly, gan gynnwys yr ymatebion hyn, cyfanswm yr ymatebion a gafwyd mewn ymateb i'r hysbysiad statudol yw **1,418**.

O blith y **1,418** o ymatebion a ddaeth i law; roedd **698** yn cefnogi'r cynnig ac roedd **720** yn gwrthwynebu'r cynnig.

Gweler **Atodiad A** i gael rhagor o fanylion am y gwrthwynebiadau a ddaeth i law.

Gweler **Atodiad B** i gael rhagor o fanylion am y sylwadau cefnogol a ddaeth i law.

Yr Ymatebion a Ddaeth i Law

Mae cynnwys yr ymatebion ddaeth i law i'r hysbysiad statudol wedi bod yn debyg o ran cynnwys i'r rheiny gafwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori. Unwaith eto, ychydig iawn o sylwadau sydd wedi cael eu gwneud yn yr ymatebion hyn ar yr elfen o'r cynnig sy'n cynnig sefydlu ysgol gynradd newydd yn lle'r ysgol babanod bresennol a'r ysgol iau bresennol. Fel y nodwyd yn yr adroddiad ymgynghori, mae'r ddwy ysgol wedi bod yn gweithredu o dan ffederasiwn ffurfiol ers mis Ebrill 2015, gydag un corff llywodraeth a phennaeth a rennir. Mae'r ymatebion ddaeth i law i'r elfen hon o'r cynnig yn cydnabod bod y ffederasiwn wedi bod yn llwyddiant a bod uno'r ddarpariaeth yn ffurfiol mewn un ysgol gynradd yn gam naturiol a chadarnhaol ymlaen ar gyfer yr ysgolion.

Mae sylwadau wedi dod i law mewn perthynas â'r elfen o'r cynnig sy'n cynnig newid yr ystod oedran o 4-11 i 3-11 a darparu darpariaeth feithrin ran-amser yn yr ysgol. Unwaith eto, yn gyffredinol, ceir cefnogaeth dros gyflwyno darpariaeth feithrin ran-amser ac mae'n cael ei gydnabod y bydd hyn yn rhoi cyfle i blant Llangennech gael addysg ffurfiol yn iau. Fodd bynnag, mae rhai ymatebwyr yn poeni am yr effaith y gallai'r newid hwn ei chael ar ddarparwyr meithrin a gofal plant presennol yn y sector annibynnol yn y gymuned. Hefyd, mae gan rai ymatebwyr bryderon a oes digon o le yn yr ysgol ar gyfer 60 o ddisgyblion meithrin.

Fodd bynnag, fel o'r blaen, yr elfen o'r cynnig sydd wedi ysgogi'r ymateb mwyaf yw'r cynnig i newid categori iaith yr ysgol i gyfrwng Cymraeg yn lle'r trefniant deuol presennol. Mae'r system gyfredol yn caniatáu darpariaeth yn y Gymraeg neu'r Saesneg ochr wrth ochr. Fodd bynnag byddai newid y categori iaith i gyfrwng Cymraeg yn golygu y byddai'r holl ddisgyblion fyddai'n dechrau yn yr ysgol ar ôl y dyddiad gweithredu yn cael eu haddysgu trwy gyfrwng y Gymraeg yn unig. Mae nifer fawr o ymatebion wedi dod i law gan ymatebwyr sy'n gwrthwynebu'r newid yn y categori iaith yn gryf a chan ymatebwyr sy'n cefnogi'r cynnig yn gryf. Mae'r rheiny sy'n cefnogi'r cynnig wedi ystyried y bydd hwn yn newid naturiol i'r ysgolion o gofio'r newidiadau sydd wedi digwydd o ran cydbwysedd y ddarpariaeth iaith dros y blynyddoedd diwethaf, ac y bydd y newid hwn yn rhoi cyfle i'r holl blant fod yn ddwyieithog ac elwa ar fanteision bod yn ddwyieithog. Mae'r rheiny sy'n gwrthwynebu'r cynnig wedi cyflwyno nifer o resymau pam y maent yn ystyried na fydd y newid hwn yn ddymunol nac yn fuddiol i gymuned Llangennech.

Yr Adroddiad Gwrthwynebu

Yn dilyn cael nifer fawr o ymatebion i'r hysbysiad statudol, mae'r Adroddiad Gwrthwynebu hwn yn crynhoi'r sylwadau a gafwyd mewn cefnogaeth ac mewn gwrthwynebiad i'r cynnig, ynghyd ag ymatebion yr Awdurdod Lleol i'r sylwadau hyn. Hefyd mae'r adroddiad yn nodi sawl gwaith y codwyd pob pwynt yn y sylwadau a ddaeth i law.

At ddiben yr adroddiad hwn, mae pob un o'r **1,418** o sylwadau wedi cael eu hystyried.

Atodiad A

**Crynodeb o'r Gwrthwynebiadau Statudol a ddaeth i law yn dilyn cyhoeddi'r
Hysbysiad Statudol ac ymatebion cysylltiedig yr Awdurdod Lleol**

Y Gwrthwynebiadau a Ddaeth i Law

Fel y nodwyd yn y Crynodeb Gweithredol, daeth cyfanswm o 720 o wrthwynebiadau i law mewn ymateb i'r hysbysiad statudol.

Cafodd y rhain eu llunio o:

18 e-bost; a

702 llythyr a ffurfiwyd ar dempled llythyr gwrthwynebu. (Mae rhai o'r llythyrau hyn yn cynnwys atodiadau ychwanegol.)

Fodd bynnag:

Tynnwyd 1 gwrthwynebiad yn ôl yn ysgrifenedig;

Roedd 6 llythyr yn aneglur a oeddent yn gwrthwynebu ai peidio.

Mae'r tabl canlynol yn crynhoi'r pwyntiau a godwyd yn y gwrthwynebiadau a ddaeth i law ac ymatebion yr Awdurdod Lleol i'r pwyntiau hyn. Hefyd mae'r tabl yn dangos nifer yr ymatebion a gafwyd ar gyfer pob pwynt:

<u>Rhif y Pwynt</u>	<u>Y Pwynt a Godwyd</u>	<u>Ymateb yr Awdurdod Lleol</u>	<u>Nifer yr ymatebion sy'n codi'r pwynt</u>	<u>% yr ymatebion sy'n codi'r pwynt</u>
1.	<p><u>Gwaredu'r Dewis</u></p> <p>Amddifadu'r gymuned rhag cael dewis. Ar hyn o bryd gall disgyblion ddewis mynychu'r ysgol naill ai drwy'r ffrwd Gymraeg neu'r ffrwd Saesneg – os caiff y cynnig hwn ei weithredu ni fydd gan y disgyblion y dewis o gael mynychu'r ffrwd Saesneg mwyach. Mae gwaredu'r ffrwd Saesneg yn gwaredu'r dewis o gymharu ag ardaloedd eraill yn Llanelli sydd â dewis o addysg cyfrwng Cymraeg neu Saesneg o fewn cyrraedd hwylus. Credir y dylai rhieni fod yn gallu dewis ym mha iaith yr addysgir eu plant ac na ddylai'r penderfyniad hwn gael ei wneud gan yr Awdurdod Lleol / Cynghorwyr Sir. Mae amddifadu'r rhieni a'r disgyblion o'r dewis hwn yn mynd yn groes i'w hawliau.</p>	<p>Mae gan Gyngor Sir Caerfyrddin gyfrifoldeb statudol o dan Ran 4 o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 i lunio Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg ar gyfer ei ardal gyda golwg benodol ar wella'r modd y cynllunnir darparu addysg drwy gyfrwng y Gymraeg er mwyn codi'r safonau o ran addysgu ac o ran dysgu Cymraeg.</p> <p>Ym mis Ebrill 2014 bu i'r Cyngor Sir fabwysiadu'n ffurfiol strategaeth gynhwysfawr ar gyfer datblygu'r Gymraeg yn Sir Gaerfyrddin, gan gymeradwyo argymhellion grŵp (oedd yn gytbwys yn wleidyddol) o aelodau etholedig a oedd wedi rhoi sylw manwl i statws y Gymraeg yn y sir yn sgil cyfrifiad 2011 o'r boblogaeth. Mae'r strategaeth yn mynnu bod gweithredu'n digwydd o ran 73 o bwyntiau, y mae 21 ohonynt yn ymwneud â'r gwasanaeth addysg. Mae'r holl argymhellion a chatau gweithredu perthnasol yn y strategaeth wedi'u cynnwys yng Nghynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg Cyngor Sir Caerfyrddin.</p> <p>Cafodd y strategaeth iaith gefnogaeth drawsbleidiol gan yr aelodau etholedig pan y'i mabwysiadwyd yng nghyfarfod llawn y Cyngor Sir. Mae Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg wedi bod yn destun ymgynghori â'r cyhoedd wrth</p>	283	40%

		<p>iddo gael ei baratoi ac wrth iddo gael ei adolygu'n ddiweddarach. Felly mae'r cyhoedd wedi rhoi ei farn am y cynnwys, yn unol â gofynion statudol. Hefyd mae wedi'i gymeradwyo gan Lywodraeth Cymru yn unol â gofynion y Ddeddf.</p> <p>Mae'r Cynllun yn ceisio cael y canlyniadau canlynol penodol o ran y cynnig ar gyfer Llangennech:</p> <ol style="list-style-type: none">1 Cynyddu nifer y dysgwyr 7 oed a addysgir trwy gyfrwng y Gymraeg.2 Cael rhagor o ddysgwyr i ddal ati i wella eu sgiliau iaith wrth iddynt symud o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd.3 Cael rhagor o fyfyrwyr sydd â sgiliau iaith da yn Gymraeg. <p>Hefyd nod y Cynllun yw cyflawni'r canlyniadau a'r amcanion penodol trwy gyfrwng y camau canlynol:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Bod y Cyngor Sir yn gweithio'n agos gyda staff a chyrrff llywodraethu ysgolion ffrydiau deuel Sir Gaerfyrddin er mwyn iddynt ddod yn ysgolion Cymraeg.2. Targedu newid tair ysgol ffrwd ddeuol yn rhai cyfrwng Cymraeg erbyn 2017. <p>Mae dewis yn fater pwysig wrth ystyried y cynnig hwn, a'r elfen bwysicaf ohono yw bod dewis ar gael i blant yn ystod eu haddysg a'u bywyd cynnar. Mae'r cynnig hwn yn rhoi cyfle i'r holl ddisgyblion fod yn gwbl ddwyieithog gyda'r sgiliau i ddarllen, ysgrifennu a siarad yn Gymraeg a Saesneg erbyn iddynt adael yr ysgol gynradd. Mae cynnig yr</p>		
--	--	--	--	--

		<p>Awdurdod Lleol i ddatblygu plant fel eu bod yn ddwyieithog erbyn iddynt adael yr ysgol gynradd yn rhoi dewis i blant wrth iddynt gamu ymlaen i'r ysgol uwchradd. Y ffordd fwyaf effeithiol o ddatblygu plant dwyieithog yn y sector cynradd yw eu trochi mewn addysg drwy gyfrwng y Gymraeg. Cydnabyddir yn gyffredinol yn y proffesiwn addysg nad yw astudio Cymraeg fel ail iaith yn datblygu pobl ifanc sy'n wirioneddol ddwyieithog.</p> <p>Mae'r ysgolion yn Llangennech wedi'u nodi fel rhai sydd â'r potensial i symud yn gyflym i fod yn rhai cyfrwng Cymraeg oherwydd y cynnydd yn niferoedd y ffrwd Gymraeg dros y blynyddoedd diwethaf, fel y tystia'r data.</p> <p>Yn ogystal, mae'r safonau ledled y ddwy ysgol wedi bod yn gyson dda, gan amlygu bod y plant yn llwyddo'n dda yn yr holl bynciau ac yn gallu ffynnu drwy gael eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg.</p> <p>Rhoddwyd gwybod i'r Awdurdod Lleol nad yw'r cynigion o ran y mater hwn yn mynd yn groes mewn unrhyw fodd i gyfreithiau Ewrop na'r gyfraith ddomestig o ran hawliau dynol.</p>		
2.	<p><u>Llwyddiant System Ddwy Ffrwd</u></p> <p>Mae'r system ddwy ffrwd wedi bod ar waith ers blynyddoedd lawer ac mae'n gweithio'n hynod dda fel y mae. Ar hyn o bryd mae disgyblion o'r ddwy ffrwd yn dod i gysylltiad â'r Gymraeg a'r Saesneg. Nid oes</p>	<p>Mae'r Awdurdod Lleol yn cydnabod bod Ysgol Babanod Llangennech ac Ysgol Iau Llangennech yn perfformio'n dda iawn ac yn llwyddiannus iawn. Mae'r cynnig hwn yn ceisio gwella ymhellach y cyfleoedd i'r plant sy'n mynychu'r ysgolion sicrhau bod y canlyniadau'n dal i wella. Mae gan Gyngor</p>	228	32%

	<p>angen newid system sy'n gweithio eisoes a dylai'r ysgol aros yn un ddwy ffrwd. Os bydd angen cynyddu'r ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg yn ardal Llangennech, dylai'r ysgol aros yn un ddwy ffrwd ond dylid cynyddu canran y ddarpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg.</p> <p>Gan fod y trefniant dwy ffrwd yn gweithio'n dda yn yr ysgol ar hyn o bryd gan ddarparu addysg wych drwy'r Gymraeg a'r Saesneg, dylid ystyried newid ysgolion cyfrwng Saesneg eraill yn ysgolion dwy ffrwd. Bydd hyn yn cynyddu'r ddarpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg mewn ardaloedd eraill, ond ni fydd yn effeithio ar addysg y disgyblion.</p>	<p>Sir Caerfyrddin gyfrifoldeb statudol o dan Ran 4 o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 i lunio Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg ar gyfer ei ardal gyda golwg benodol ar wella'r modd y cynllunnir darparu addysg drwy gyfrwng y Gymraeg er mwyn codi'r safonau o ran addysgu ac o ran dysgu Cymraeg.</p> <p>Ym mis Ebrill 2014 bu i'r Cyngor Sir fabwysiadu'n ffurfiol strategaeth gynhwysfawr ar gyfer datblygu'r Gymraeg yn Sir Gaerfyrddin, gan gymeradwyo argymhellion grŵp (oedd yn gytbwys yn wleidyddol) o aelodau etholedig a oedd wedi rhoi sylw manwl i statws y Gymraeg yn y sir yn sgil cyfrifiad 2011 o'r boblogaeth. Mae'r strategaeth yn mynnu bod gweithredu'n digwydd o ran 73 o bwytiau, y mae 21 ohonynt yn ymwneud â'r gwasanaeth addysg. Mae'r holl argymhellion a chatau gweithredu perthnasol yn y strategaeth wedi'u cynnwys yng Nghynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg Cyngor Sir Caerfyrddin.</p> <p>Mae'r Cynllun yn ceisio cael y canlyniadau canlynol penodol o ran y cynnig ar gyfer Llangennech:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Cynyddu nifer y dysgwyr 7 oed a addysgir trwy gyfrwng y Gymraeg. 4. Cael rhagor o ddysgwyr i ddal ati i wella eu sgiliau iaith wrth iddynt symud o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd. 5. Cael rhagor o fyfyrwyr sydd â sgiliau iaith da yn Gymraeg. 		
--	--	---	--	--

		<p>Hefyd nod y Cynllun yw cyflawni'r canlyniadau a'r amcanion penodol trwy gyfrwng y camau canlynol:</p> <ol style="list-style-type: none">6. Bod y Cyngor Sir yn gweithio'n agos gyda staff a chyrrff llywodraethu ysgolion ffrydiau deul Sir Gaerfyrddin er mwyn iddynt ddod yn ysgolion Cymraeg.7. Targedu newid tair ysgol ffrwd ddeuol yn rhai cyfrwng Cymraeg erbyn 2017. <p>Mae'n bwysig nodi bod Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg yn mynnu bod holl ysgolion cynradd Sir Gaerfyrddin, gan gynnwys yr ysgolion cyfrwng Saesneg, yn symud ar hyd y continwwm iaith, gan ddal i gynyddu cyfran yr addysg a ddarperir drwy gyfrwng y Gymraeg, gyda golwg ar sicrhau ymhen amser y bydd yr holl blant yn ddwyieithog pan fyddant yn gadael yr ysgol gynradd.</p> <p>Bydd pa mor gyflym y gall ysgolion ehangu dwyieithrwydd ac addysg cyfrwng Cymraeg yn dibynnu ar amgylchiadau lleol ond mae'r disgwyl am gynnydd yn berthnasol i bob ysgol. Mae'r ysgolion yn Llangennech wedi'u nodi fel rhai sydd â'r potensial i symud yn gyflym i fod yn gyfrwng Cymraeg oherwydd y cynnydd yn niferoedd y ffrwd Gymraeg dros y blynyddoedd diwethaf, fel y tystia'r data.</p> <p>Yn ogystal, mae'r safonau ledled y ddwy ysgol wedi bod yn gyson dda, gan amlygu bod y plant yn</p>		
--	--	--	--	--

		Ilwyddo'n dda yn yr holl bynciau ac yn gallu ffynnu drwy gael eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg.		
3.	<p><u>Gwahaniaethu ac Eithrio</u></p> <p>Bydd y cynnig yn achosi rhwyg yn y gymuned ac mae'n gwneud hynny eisoes. Credir bod y cynnig yn gwahaniaethu ac yn gwahanu teuluoedd Saesneg eu hiaith a theuluoedd sy'n dymuno cael addysg cyfrwng Saesneg. Os caiff y cynnig ei weithredu, gorfodir disgyblion i geisio addysg cyfrwng Saesneg yn rhywle arall, a thrwy hynny eu heithrio ymhellach o'u cymuned leol.</p>	<p>Nid yw'n fwriad gan y cynnig hwn i wahaniaethu yn erbyn teuluoedd Saesneg eu hiaith nac i eithrio unrhyw aelodau o'r gymuned o'u cymuned leol eu hunain mewn unrhyw ffordd. I'r gwrthwyneb, mae'r cynnig hwn yn ceisio rhoi cyfle i'r holl blant fod yn gwbl ddwyieithog a meddu ar y sgiliau i allu darllen, ysgrifennu a siarad yn Gymraeg a Saesneg erbyn iddynt adael ysgol gynradd.</p> <p>Bwriad yr Awdurdod Lleol yw bod yr holl ddisgyblion presennol yn aros yn ysgol Llangennech ac yn dal i gael eu haddysg drwy gyfrwng y trefniadau iaith presennol tan iddynt adael i fynd i'r ysgol uwchradd. Yn yr un modd, dymuniad yr Awdurdod Lleol yw bod y plant lleol yn y dyfodol yn mynychu ysgol y pentref gan dderbyn eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg yn bennaf, a bod Saesneg yn bwnc a ddysgir yng Nghyfnod Allweddol 2 ac yn gyfrwng dysgu ar gyfer rhai gwersi eraill yn ystod y blynyddoedd olaf yn yr ysgol.</p> <p>Mae blaenoriaeth genedlaethol yng Nghymru, a arddelir gan Gyngor Sir Caerfyrddin, i gynyddu nifer y bobl yn ein cymunedau sy'n gallu siarad Cymraeg ac sy'n defnyddio'r iaith wrth fyw eu bywydau beunyddiol. Ystyrir bod ysgolion yn elfen hanfodol bwysig yn natblygiad plant er mwyn iddynt fod yn gwbl ddwyieithog erbyn eu bod yn</p>	124	17%

		gadael yr ysgol gynradd. Nod y cynnig hwn yw rhoi cyfle i bawb yn y gymuned ddatblygu eu sgiliau Cymraeg.		
4.	<u>Dim rheswm</u> Nid oedd rhai ymatebwyr wedi rhoi rheswm dros eu gwrthwynebiad.		100	14%
5.	<u>Trosglwyddo i ysgolion cyfrwng Saesneg</u> Mae'n annheg bod disgyblion sy'n dymuno/sydd angen addysg cyfrwng Saesneg yn gorfod trosglwyddo i ysgol arall y tu allan i'w hardal leol. Hefyd, bydd disgyblion sy'n cael anhawster â'r Gymraeg yn gorfod trosglwyddo i ysgol arall y tu allan i'r ardal leol yn hytrach na throsglwyddo i'r ffrwd Saesneg. Mae gan ddisgyblion yr hawl i gael mynediad i addysg cyfrwng Saesneg yn eu hardal leol.	Bwriad yr Awdurdod Lleol yw bod yr holl ddisgyblion presennol yn aros yn ysgol Llangennech ac yn dal i gael eu haddysg drwy gyfrwng y trefniadau iaith presennol tan iddynt adael i fynd i'r ysgol uwchradd. Felly ni fydd y cynigion yn effeithio ar y disgyblion presennol. Bydd yr ysgol yn dal i estyn cefnogaeth ddigonol i'r holl ddisgyblion presennol drwy'r cyfrwng y maent yn cael eu haddysg ar hyn o bryd, felly nid oes angen symud unrhyw blentyn o'r ysgol. Yn yr un modd, dymuniad yr Awdurdod Lleol yw bod y plant lleol yn y dyfodol yn mynychu ysgol y pentref, gan dderbyn eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg yn bennaf, a bod Saesneg yn bwnc a ddysgir yng Nghyfnod Allweddol 2 ac yn gyfrwng dysgu ar gyfer rhai gwersi eraill yn ystod y blynyddoedd olaf yn yr ysgol. Unwaith eto, bydd cefnogaeth ddigonol yn cael ei rhoi i'r holl blant yn y dyfodol, yn bennaf drwy gyfrwng y Gymraeg. Gweler pwnt 9 sy'n cyfeirio at y cymorth a'r gefnogaeth sy'n cael eu darparu ar hyn o bryd ac a	85	12%

		<p>fydd yn dal i gael eu darparu i'r holl ddisgyblion a rhieni o ran yr iaith Gymraeg.</p> <p>Gweler pwyt 12 sy'n cyfeirio at ddisgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol, anghenion addysgol arbennig, a'r cymorth a'r gefnogaeth sy'n cael eu darparu i'r disgyblion ac a fydd yn dal i gael eu darparu iddynt.</p>		
6.	<p><u>Y Gymuned</u></p> <p>Mae'r cynnig yn anghyson â chyfansoddiad y gymuned ac yn mynd yn groes i ddymuniadau'r rhan fwyaf o'r gymuned. Ni ellir ei galw'n ysgol gymunedol os nad yw'n darparu ar gyfer y gymuned gyfan.</p> <p>Credir y bydd y cynnig hwn yn cael effaith negyddol ar y gymuned gan y bydd teuluoedd yn symud o'r pentref er mwyn ceisio addysg cyfrwng Saesneg yn rhywle arall. Yn ogystal, gallai darparu addysg cyfrwng Cymraeg yn unig olygu y bydd llai o bobl yn symud i'r ardal gan y bydd y ddarpariaeth addysg yn anaddas. Bydd hyn yn arwain at gwmp yng ngwerth eiddo a dirywiad yn yr economi yn yr ardal leol.</p>	<p>Mae'r Awdurdod Lleol yn cydnabod bod rhai aelodau o'r gymuned yn methu siarad Cymraeg a bod llawer o'r plant sy'n mynychu'r ysgol yn dod o gefndiroedd di-Gymraeg. Felly mae'n bwysig bod yr Awdurdod Lleol yn cynyddu'r ddarpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg er mwyn hyrwyddo dwyieithrwydd yn yr ardal a sicrhau bod pobl plentyn yn rhugl ac yn hyderus yn y Gymraeg a'r Saesneg.</p> <p>Mae blaenoriaeth genedlaethol yng Nghymru, a arddelir gan Gyngor Sir Caerfyrddin, i gynyddu nifer y bobl yn ein cymunedau sy'n gallu siarad Cymraeg ac sy'n defnyddio'r iaith wrth fyw eu bywydau beunyddiol. Ystyrir bod ysgolion yn elfen hanfodol bwysig yn natblygiad plant er mwyn iddynt fod yn gwbl ddwyieithog erbyn eu bod yn gadael yr ysgol gynradd.</p> <p>Mae'r Awdurdod Lleol yn cydnabod bod cymunedau'n newid gyda threigl amser a bod symudedd cymdeithasol yn dal i gynyddu. Mae'r Cyngor Sir yn ystyried bod y pwynt hwn yn</p>	76	11%

		<p>cyfnerthu'r angen am wreiddio addysg drwy gyfrwng y Gymraeg mewn cynifer o gymunedau â phosibl er mwyn cryfhau'r iaith ac er mwyn sicrhau bod cynifer o blant â phosibl yn cael cyfle i ymddatblygu'n ddinasyddion gwirioneddol ddwyieithog ac yn elwa ar y manteision personol a ddaw yn sgil dwyieithrwydd.</p> <p>Bwriad yr Awdurdod Lleol yw bod yr holl ddisgyblion presennol yn aros yn ysgol Llangennech ac yn dal i gael eu haddysg drwy gyfrwng y trefniadau iaith presennol tan iddynt adael i fynd i'r ysgol uwchradd. Felly ni fydd y cynigion yn effeithio ar y disgyblion presennol. Bydd yr ysgol yn dal i estyn cefnogaeth ddigonol i'r holl ddisgyblion presennol drwy'r cyfrwng y maent yn cael eu haddysg ar hyn o bryd, felly nid oes angen symud unrhyw blentyn o'r ysgol. Yn yr un modd, dymuniad yr Awdurdod Lleol yw bod plant lleol yn y dyfodol yn mynychu ysgol y pentref.</p> <p>Anodd yw rhagweld yr effaith gaiff newid y categori iaith i gyfrwng Cymraeg ar nifer y teuluoedd sy'n symud i'r ardal. Fodd bynnag, mae'r Awdurdod Lleol yn gobeithio y bydd pobl sy'n symud i'r ardal yn deall y buddion sydd ynghlwm wrth addysg cyfrwng Cymraeg a'r cyfleoedd a'r manteision y gall eu darparu. Bydd y cynnig hwn yn rhoi cyfle i'r holl ddisgyblion yn y dyfodol ddod yn gwbl ddwyieithog yn y Gymraeg a'r Saesneg erbyn eu bod yn gadael yr ysgol gynradd ac elwa ar y manteision hyn drwy gydol eu bywydau.</p>		
--	--	---	--	--

		<p>Yn ogystal mae'r Awdurdod Lleol yn gobeithio y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol ar yr economi leol drwy roi cyfle i aelodau'r gymuned ddatblygu eu sgiliau Cymraeg. Gydag amser bydd dwyieithrwydd yn sgil mwyfwy pwysig yn y byd gwaith. Er enghraifft, mae'r holl sefydliadau cyhoeddus yng Nghymru yn gorfod cydymffurfio â safonau statudol newydd o ran y Gymraeg, a thros gyfnod bydd mwyfwy o angen iddynt benodi nifer cynyddol o siaradwyr Cymraeg i ddarparu eu gwasanaethau. Gydag amser bydd meddu ar sgiliau Cymraeg yn rhoi mwyfwy o fantais gystadleuol i unigolion wrth chwilio am waith.</p>		
7.	<p><u>Cyfleoedd Addysg y Disgyblion a'u Cyfleoedd Bywyd Diweddarach</u></p> <p>Credir y bydd dysgu drwy gyfrwng y Gymraeg yn cael effaith andwyol ar addysg disgyblion ac yn gosod plant dan anfantais o ran cael addysg bellach neu addysg uwch, ac yn ddiweddarach mewn bywyd pan fyddant yn gwneud cais am swyddi ac ati. Credir na fydd yr holl ddisgyblion yn gallu cyrraedd eu potensial llawn a chael y graddau gorau posibl drwy ddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg. O ganlyniad, gallai hyn osod plant dan anfantais wrth wneud cais am leoedd mewn addysg bellach neu addysg uwch. Yn ogystal, mae'n bosibl y bydd rhai disgyblion yn ei chael yn anodd addasu i ddysgu drwy gyfrwng y Saesneg mewn prifysgolion ar ôl cael eu haddysg flaenorol drwy gyfrwng y Gymraeg, gan effeithio ar eu haddysg</p>	<p>Barn yr Adran, ar sail tystiolaeth ryngwladol a phrofiad lleol, yw bod pob plentyn yn elwa ar addysg wirioneddol ddwyieithog, sy'n datblygu sgiliau ehangach, megis gwell gallu gwybyddol, gwell dealltwriaeth a hyblygrwydd wrth gyflawni tasgau, gwell pwerau canolbwytio ac ati, ac y dylai pob plentyn dderbyn y cyfleoedd hyn. Hefyd mae bod yn ddwyieithog neu'n amlieithog yn ehangu profiadau diwylliannol unigolion ac yn gallu gwella rhagolygon gyrfa. Ar sail y dystiolaeth dim ond trwy sicrhau bod plant yn cael addysg drwy gyfrwng y Gymraeg y gellir cael gwir ddwyieithrwydd yn y cyd-destun lleol.</p> <p>Mae'r dystiolaeth yn ystod y blynyddoedd diwethaf yn ysgolion Llangennech yn dangos bod y plant yn y ffrwd Gymraeg yn cyrraedd safonau da o ran y</p>	65	9%

	<p>uwch. Rhaid nodi mai'r iaith fwyaf cyffredin a ddefnyddir o ddydd i ddydd, yn y byd gwaith a'r byd busnes, yw Saesneg, ac felly mae'n rhaid i ddisgyblion feddu ar ddealltwriaeth gadarn o'r iaith Saesneg er mwyn sicrhau eu bod mor llwyddiannus â phosibl yn y byd go iawn.</p>	<p>Saesneg a'r Gymraeg. Fodd bynnag nid yw'r plant yn y ffrwd Saesneg yn cyrraedd yr un safonau o ran sgiliau Cymraeg wrth iddynt ddilyn rhaglen astudio Cymraeg ail iaith. Yn ogystal mae'r dystiolaeth yn cadarnhau bod plant o gartrefi di-Gymraeg sydd yn y ffrwd Gymraeg yn cael canlyniadau cyson dda yn yr holl bynciau, gan gynnwys Saesneg.</p> <p>Gydag amser bydd dwyieithrwydd yn sgil mwyfwy pwysig yn y byd gwaith. Er enghraifft, mae'r holl sefydliadau cyhoeddus yng Nghymru yn gorfod cydymffurfio â safonau statudol newydd o ran y Gymraeg, a thros gyfnod bydd mwyfwy o angen iddynt benodi nifer gynyddol o siaradwyr Cymraeg i ddarparu eu gwasanaethau. Gydag amser bydd meddu ar sgiliau Cymraeg yn rhoi mwyfwy o fantais gystadleuol i unigolion wrth chwilio am waith.</p> <p>Mae ysgolion yn rhoi'r sgiliau i bobl ifanc fynychu prifysgolion ym mhedwar ban byd, ac ni ddylid ystyried y Gymraeg yn anfantais. Yn hytrach na bod yn rhwystr, mae nifer o brifysgolion, yng Nghymru a'r tu hwnt, yn ystyried bod meddu ar sgiliau Cymraeg yn sgil ychwanegol sy'n gallu bod yn fanteisiol pan fo pobl ifanc yn cystadlu am le astudio.</p>		
8.	<u>Trafnidiaeth a Theithio</u>	Nid yw'r Awdurdod Lleol yn cynnig ysgolion cyfrwng Saesneg eraill fel rhan o'r cynnig. Os bydd rhieni'n dewis gosod eu plant mewn ysgolion eraill,	62	8.7%

	<p>Ni ddarperir trafndiaeth i ddisgyblion y mae eu rhieni'n dewis eu hanfon i ysgolion cyfrwng Saesneg eraill. Mae'n annheg disgwyl i rieni dalu a darparu trafndiaeth i ddisgyblion allu mynychu ysgolion cyfrwng Saesneg eraill. Bydd hyn yn rhoi mwy o wasgfa ar deuluoedd yn ariannol a bydd yn anodd iawn i deuluoedd sydd heb eu trafndiaeth breifat eu hunain. Wedi dweud hynny, bydd trafndiaeth yn cael ei darparu /costau yn cael eu talu ar gyfer disgyblion o'r tu allan i'r dalgylch sydd am fynychu'r ysgol newydd.</p> <p>Mae gwaredu'r ffrwd Saesneg yn amddifadu'r plant rhag defnyddio'r llwybrau diogel i'r ysgol a gallu cerdded i ysgol cyfrwng Saesneg. Nid oes dim llwybrau cerdded diogel i ysgolion cyfrwng Saesneg eraill ac nid oes asesiad risg wedi ei gynnal. Efallai mai hwn yw'r unig gyfle a gaiff rhai plant i ymarfer corff.</p> <p>Bydd cynnydd mewn traffig a thagfeydd yn yr ardal gan y bydd teuluoedd yn cludo eu plant i ysgolion cyfrwng Saesneg eraill y tu allan i'r ardal a bydd teuluoedd yn cludo eu plant i'r ardal i fynychu'r ysgol cyfrwng Cymraeg newydd.</p>	<p>byddant yn gwneud hynny ar ôl rhoi ystyriaeth lawn i'r holl ffactorau perthnasol, gan gynnwys goblygiadau o ran cludiant. Os bydd unrhyw rieni'n dewis gosod eu plant mewn ysgolion eraill nad ydynt yn ysgol ddynodedig nac yn ysgol agosaf, cyfrifoldeb llawn y rhieni yw cludo eu plant i'r ysgol.</p> <p>Bydd gan y disgyblion fynediad o hyd i lwybrau diogel i ysgol Llangennech, gan nad yw'r Awdurdod Lleol yn cynnig ysgolion eraill fel rhan o'r cynnig. Os bydd rhieni'n dewis gosod eu plant mewn ysgolion eraill, byddant yn gwneud hynny ar ôl rhoi ystyriaeth lawn i'r holl ffactorau perthnasol, gan gynnwys gallu'r disgyblion i gerdded i'r ysgol a mynediad i lwybrau diogel i'r ysgol.</p> <p>Gan na fydd dim newidiadau yn achos disgyblion presennol yr ysgolion, o ganlyniad ni fydd angen i unrhyw blentyn gael ei symud o'r ysgol. Yn yr un modd, dymuniad yr Awdurdod Lleol yw bod holl ddisgyblion y dyfodol yn mynychu ysgol y pentref. Fodd bynnag, o achos dewis rhieni, mae'n bosibl y bydd rhai rhieni'n dewis i'w plant fynychu ysgolion eraill y tu allan i'r dalgylch a hefyd gall teuluoedd o'r tu allan i'r dalgylch ddewis i'w plant fynychu Ysgol Llangennech. Dyma fel y mae eisoes yn nalgylch Llangennech, ac er ei bod yn anodd rhagweld, nid oes disgwyl y bydd y cynnig hwn yn cael effaith ddrastig ar draffig a thagfeydd yn yr ardal leol.</p>		
--	---	---	--	--

<p>9.</p>	<p><u>Ymdopi â'r Gymraeg</u></p> <p>Credir na fydd yr holl blant yn gallu ymdopi â dysgu drwy gyfrwng y Gymraeg, yn enwedig disgyblion o gefndiroedd di-Gymraeg. Hefyd mae pryderon y bydd rhieni di-Gymraeg yn ei chael yn anodd cefnogi a helpu eu plant gyda'u gwaith ysgol a'u gwaith cartref os bydd yr ysgol yn troi'n un cyfrwng Cymraeg. Ychydig iawn o gefnogaeth sydd wedi cael ei rhoi hyd yn hyn, os o gwbl. Mae rhieni yn amharod i gredu addewidion.</p>	<p>Mae'r ysgol a'i staff wedi ymrwymo'n llawn i ddarparu'r gefnogaeth angenrheidiol i'r holl ddisgyblion a rhieni.</p> <p>Bydd yr ysgol yn dal i ddarparu cefnogaeth i'r disgyblion presennol drwy gyfrwng yr iaith y maent yn cael eu haddysg drwyddi ar hyn o bryd. Os gweithredir y cynnig, bydd yr holl ddisgyblion yn y dyfodol yn derbyn eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg yn bennaf, a bydd Saesneg yn bwnc a ddysgir yng Nghyfnod Allweddol 2 ac yn gyfrwng dysgu ar gyfer rhai gwersi eraill yn ystod y blynyddoedd olaf yn yr ysgol. Bydd cefnogaeth ddigonol yn cael ei rhoi i'r holl ddisgyblion newydd yn bennaf drwy gyfrwng y Gymraeg. Hefyd mae'n bwysig nodi ei bod yn ofynnol i'r staff wahaniaethu'r cwricwlwm a gwneud addasiadau rhesymol pan fo'r angen i ddiwallu anghenion pob disgybl. Yn ogystal bydd "Athrawon Bro" sy'n rhoi cefnogaeth i ysgolion ledled y sir yn cefnogi'r ysgol.</p> <p>Ar hyn o bryd mae'r ysgolion yn cynnig amrywiaeth o gymorth i'r disgyblion a'r rhieni o deuluoedd di-Gymraeg, ac maent wedi ymrwymo i gynyddu'r ddarpariaeth fel bo'r angen er mwyn diwallu anghenion y teuluoedd yn y dyfodol. Mae disgyblion a rhieni yn cael cymorth ar hyn o bryd a byddant yn dal i gael cefnogaeth gan yr ysgol drwy'r canlynol:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Polisi drws agored lle gall athrawon gyfieithu'r gwaith i'r rhieni a rhoi eglurhad o'r 	<p>60</p>	<p>8%</p>
-----------	---	---	-----------	-----------

		<p>hyn sy'n ofynnol ar y pryd e.e. naill ai cyn ysgol neu ar ôl ysgol;</p> <ol style="list-style-type: none">2. Gall rhieni gysylltu â'r ysgol dros y ffôn neu drwy'r e-bost;3. Darperir gwaith cartref yn ddwyieithog pan fo angen;4. Darperir gwersi Cymraeg i rieni ar adegau penodol drwy gydol y flwyddyn;5. Yn y Cyfnod Sylfaen, anfonir llyfrau arbennig adref yn rheolaidd at rieni yn iaith y cartref, sy'n eu galluogi i weld beth mae'r disgyblion yn ei gyflawni yn yr ysgol;6. Cynhelir clwb gwaith cartref am awr ar ôl ysgol unwaith yr wythnos i roi cefnogaeth i ddisgyblion y mae angen cymorth arnynt â'u gwaith cartref;7. Cynhelir clybiau chwaraeon, côr ac i-Pad yn ddwyieithog;8. Clwb yr Urdd – mae llawer o blant o'r ffrwd Saesneg yn mynychu ar hyn o bryd;9. Gwefan Ysgol ddwyieithog;10. Staff dwyieithog yn y ddwy ffrwd;		
--	--	--	--	--

		<p>11. Gwasanaethau ysgol a sesiynau canu dwyieithog. Disgyblion yn dysgu caneuon Cymraeg a Saesneg;</p> <p>12. Cynyrchiadau ysgol dwyieithog;</p> <p>13. “Athrawon Bro” yn darparu cefnogaeth i helpu i ddatblygu sgiliau Cymraeg disgyblion;</p> <p>14. “Athrawon Bro” yn cynnal canolfan iaith am wythnos lawn yn ystod tymor yr haf i grwpiau o ddisgyblion blwyddyn 5. Disgyblion yw'r rhain sy'n perfformio ar lefel 3 ar hyn o bryd ond a allai gyrraedd lefel 4 gyda mewnbwn proffesiynol.</p> <p>15. Mae gan y disgyblion hŷn sgiliau Cymraeg cryf sy'n eu galluogi i egluro'r gwaith cartref i'w rhieni;</p> <p>16. “Athrawon Bro” yn darparu hyfforddiant i staff sy'n llai hyderus yn defnyddio eu sgiliau Cymraeg;</p> <p>17. Mae disgyblion y ffrwd Saesneg yn clywed y Gymraeg yn ddyddiol.</p> <p>Mae'r ysgol hefyd yn bwriadu cynnal noson i rieni pob dosbarth ar ddechrau'r flwyddyn, er mwyn rhoi gwybod iddynt am themâu'r gwaith a chynnwys y gwaith ar gyfer y flwyddyn.</p>		
--	--	---	--	--

		<p>Hefyd gallai rhieni gael cymorth drwy;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ofyn i'r plentyn egluro'r gwaith cartref – gallai'r disgybl gyfieithu'r gwaith cartref ar gyfer aelodau o'r teulu nad ydynt yn siarad Cymraeg; 2. Defnyddio offer cyfieithu ar-lein. 3. Gofyn i gyfaill/perthynas/cymydog sy'n siarad Cymraeg am help. <p>Mae nifer o sefydliadau hefyd wedi cynnig eu cymorth a'u cefnogaeth i'r gymuned gyda datblygiad yr iaith Gymraeg. Mae hefyd yn bwysig nodi bod llawer o ddisgyblion o gefndiroedd di-Gymraeg yn bresennol drwy'r ffrwd Gymraeg ac yn symud ymlaen yn dda ac yn cyflawni safonau da.</p>		
10.	<p><u>Gorfodi'r iaith Gymraeg</u></p> <p>Dylai'r gymuned gael dewis pa un ai i ddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg neu'r Saesneg ac ni ddylid gorfodi'r Gymraeg ar neb. Mae dysgu Cymraeg yn bwysig ac mae'n bosibl y bydd rhai disgyblion am ddefnyddio'r iaith yn eu bywydau o ddydd i ddydd, ond ni fydd pob disgybl am gael ei addysg drwy gyfrwng y Gymraeg. Ni fydd gorfodi'r Gymraeg yn creu rhagor o siaradwyr Cymraeg, a dweud y gwir, i'r gwrthwyneb. Bydd newid y categori iaith i gyfrwng Cymraeg yn gorfodi disgyblion i geisio addysg</p>	<p>Cynnig yr Adran Addysg a Phlant yw y dylai'r ddarpariaeth i'r holl ddisgyblion yn y dyfodol yn Ysgol Gynradd newydd Llangennech fod trwy gyfrwng y Gymraeg, fel sy'n digwydd yn llwyddiannus eisoes mewn llawer o ysgolion ledled Sir Gaerfyrddin. Mae'r cynnig yn gyson â'r polisi cenedlaethol i helaethu addysg drwy gyfrwng y Gymraeg er mwyn cynyddu nifer y bobl ifanc sy'n gwbl ddywieithog, ac er mwyn galluogi rhagor o blant i elwa ar fanteision dwyieithrwydd - a gadarnheir gan waith ymchwil rhyngwladol.</p>	45	6%

	<p>cyfrwng Saesneg mewn ysgolion cyfrwng Saesneg eraill, a fydd yn golygu na ddaw'r disgyblion i gysylltiad â'r Gymraeg.</p>	<p>Bwriad yr Awdurdod Lleol yw bod yr holl ddisgyblion presennol yn aros yn ysgol Llangennech ac yn dal i gael eu haddysg drwy gyfrwng y trefniadau iaith presennol tan iddynt adael i fynd i'r ysgol uwchradd. Felly ni fydd y cynigion yn effeithio ar y disgyblion presennol. Bydd yr ysgol yn dal i estyn cefnogaeth ddigonol i'r holl ddisgyblion presennol drwy'r cyfrwng y maent yn cael eu haddysg ar hyn o bryd, felly nid oes angen symud unrhyw blentyn o'r ysgol. Yn yr un modd, dymuniad yr Awdurdod Lleol yw bod y plant lleol yn y dyfodol yn mynychu ysgol y pentref, gan dderbyn eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg yn bennaf, a bod Saesneg yn bwnc a ddysgir yng Nghyfnod Allweddol 2 ac yn gyfrwng dysgu ar gyfer rhai gwersi eraill yn ystod y blynyddoedd olaf yn yr ysgol.</p> <p>Mae'n bwysig cofio bod yr iaith Saesneg yn dal i gael ei haddysgu a'i datblygu mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg hyd at y safonau uchaf, fel rhan statudol o'r cwricwlwm.</p> <p>Mae'r dystiolaeth ryngwladol, fel a ddyfynnir gan Lywodraeth Cymru, yn cadarnhau mai'r ffordd fwyaf effeithiol i ddatblygu plant dwyieithog yw eu trochi yn yr iaith sy'n llai cyffredin tra'n datblygu hefyd eu sgiliau yn yr iaith sy'n fwy cyffredin. Hefyd mae Llywodraeth Cymru yn hyrwyddo, yn achos plant sydd o deuluoedd di-Gymraeg, fod trochi plant yn y Gymraeg yn hynod o bwysig er mwyn gwreiddio'r iaith.</p>		
--	--	---	--	--

		<p>Mae'r dystiolaeth yn ystod y blynyddoedd diwethaf yn ysgolion Llangennech yn dangos bod y plant yn y ffrwd Gymraeg yn cyrraedd safonau da o ran y Saesneg a'r Gymraeg. Fodd bynnag nid yw'r plant yn y ffrwd Saesneg yn cyrraedd yr un safonau o ran sgiliau Cymraeg wrth iddynt ddilyn rhaglen astudio Cymraeg ail iaith. Yn ogystal mae'r dystiolaeth yn cadarnhau bod plant o gartrefi di-Gymraeg sydd yn y ffrwd Gymraeg yn cael canlyniadau cyson dda yn yr holl bynciau, gan gynnwys Saesneg. Mae safonau'r ddwy ysgol wedi bod yn gyson dda, gan amlygu bod y plant yn llwyddo'n dda yn yr holl bynciau ac yn gallu ffynnu drwy gael eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg.</p>		
11.	<p><u>Materion ag ysgolion eraill</u></p> <p>Ni ddarperir unrhyw ysgolion cyfrwng Saesneg eraill fel rhan o'r cynnig.</p> <p>Nid oes lle mewn ysgolion cyfrwng Saesneg eraill, pe bai rhieni am anfon eu plant i ysgolion eraill. Gan fod posibilrwydd y bydd Ysgol Llanedi yn cau, bydd hyn yn rhoi pwysau ar Ysgol yr Hendy gan arwain at hyd yn oed ragor o faterion yn codi o ran lle.</p> <p>Bernir Ysgolion Llangennech yn rhai 'gwyrdd' ar hyn o bryd. Nid yw ysgolion cyfrwng Saesneg eraill o'r un safon.</p>	<p>Dymuniad y Cyngor Sir yw bod plant yn mynychu eu hysgol leol, a chred yr Adran y bydd ysgol gynradd Gymraeg ei chyfrwng yn Llangennech yn dal i gynnig addysg o'r radd flaenaf i'r disgyblion. Dymuniad yr adran yw bod yr holl ddisgyblion presennol yn aros yn ysgol Llangennech ac yn dal i gael eu haddysg drwy gyfrwng y trefniadau iaith presennol tan iddynt adael i fynd i'r ysgol uwchradd. Felly ni fydd y cynigion yn effeithio ar y disgyblion presennol. Bydd yr ysgol yn dal i estyn cefnogaeth ddigonol i'r holl ddisgyblion presennol drwy'r cyfrwng y maent yn cael eu haddysg ar hyn o bryd, felly nid oes angen symud unrhyw blentyn o'r ysgol. Felly nid yw'r Awdurdod Lleol yn cynnig ysgolion cyfrwng Saesneg eraill.</p>	34	5%

	<p>Mae llefydd gwag mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg eraill yn ardal Llanelli y gallai disgyblion eu mynychu os ydynt yn dymuno cael addysg cyfrwng Cymraeg.</p> <p>Dim ond un ysgol uwchradd cyfrwng Cymraeg sydd yn Llanelli.</p>	<p>Yr unig rwymedigaeth sydd ar y Cyngor Sir o ran hwyluso dewis y rhieni yw pan fo'r dewis hwnnw'n gyson â darparu addysg mewn modd effeithiol a defnyddio adnoddau'n effeithlon. Nid oes gan yr un rhiant hawl i fynnu lle mewn ysgol benodol i'w blentyn neu i'w blant. Caiff y lleoedd yn yr ysgolion eu dyrannu ar sail meini prawf derbyniadau cyhoeddedig y Cyngor, sy'n ffafrio bod plant yn mynychu eu hysgol leol neu ysgol "ddynodedig". Ar gais y rhieni caiff plant eu derbyn mewn ysgol heblaw eu hysgol ddynodedig a hynny pan fo lleoedd ar gael ac yn unol â'r meini prawf o ran goralw yn y polisi derbyn disgyblion cyhoeddedig. Dymuniad y Cyngor Sir yw bod plant yn mynychu eu hysgol leol, a chynllunnir lleoedd mewn ysgolion ar sail yr egwyddor hon.</p> <p>Bydd y Cyngor Sir yn dal i fonitro'r galw am leoedd yn Ysgol yr Hendy, yn enwedig mewn perthynas â'r datblygiadau tai newydd sy'n cael eu codi yn y cyffiniau yn y dyfodol rhagweladwy ac mewn perthynas ag adolygu ysgol Llanedi, a bydd yn ymateb mewn modd priodol. Mae darpariaeth yn Rhaglen Moderneiddio Addysg y Cyngor ar gyfer buddsoddi yn Ysgol yr Hendy yn y tymor canolig er mwyn helaethu a moderneiddio adeiladau a chyfleusterau'r ysgol, a dylai fod modd cysoni'r buddsoddiad hwn â'r angen am gynyddu'r lleoedd petai galw am hynny.</p> <p>Cydnabyddir bod Ysgolion Llangennech yn perfformio'n dda a bod safonau'n uchel ac yn cael</p>		
--	--	--	--	--

		<p>eu categoreiddio'n 'wyrdd'. Fodd bynnag, nid yw'r Awdurdod Lleol yn cynnig ysgolion cyfrwng Saesneg eraill fel rhan o'r cynnig. Os bydd rhieni'n dewis gosod eu plant mewn ysgolion eraill, byddant yn gwneud hynny ar ôl rhoi ystyriaeth lawn i'r holl ffactorau perthnasol, gan gynnwys safonau'r ysgolion eraill.</p> <p>Mae'n wir fod rhai lleoedd gwag yn Ysgol y Ffwrnes ac Ysgol Brynsierfel ar hyn o bryd. Codwyd adeilad newydd Ysgol y Ffwrnes i sicrhau bod digon o le yno er mwyn diwallu'r rhagamcanion yn ardal Llanelli, lle mae'r galw am addysg gynradd drwy gyfrwng y Gymraeg wedi bod yn cynyddu dros y blynyddoedd diwethaf. Roeddid yn llwyr gydnabod y byddai lleoedd gwag yn Ysgol y Ffwrnes adeg ei hagor, ond y byddai'r rhain yn cael eu llenwi dros ychydig flynyddoedd. Ar sail y ceisiadau am leoedd ym mis Medi 2016, mae'r adran yn disgwyl y bydd 400 o blant yn mynychu Ysgol Gymraeg y Ffwrnes ym mlwyddyn academaidd 2016/2017, sydd â lle i 480 o ddisgyblion; a bydd dosbarthiadau'r blynyddoedd cynnar yn llawn neu bron â bod yn llawn, gan amlygu y bydd yr ysgol yn llawn ymhen ychydig flynyddoedd. Y disgwyl yw y bydd cyfanswm o 209 o ddisgyblion ar gofrestr Ysgol Brynsierfel ym mis Medi, sydd â lle i 243 o ddisgyblion.</p> <p>Mae Llywodraeth Cymru yn disgwyl i awdurdodau lleol ymdrechu i reoli'r lleoedd gwag yn eu hysgolion, a hynny o fewn goddefiant o 10% ar</p>		
--	--	---	--	--

		<p>draws yr holl ysgolion, gan dderbyn bod y niferoedd mewn ysgolion unigol yn amrywio oherwydd nifer o ffactorau. Yn ôl y Côd Trefniadaeth Ysgolion "mae rhai lleoedd dros ben yn angenrheidiol er mwyn galluogi ysgolion i ymdopi â'r amrywiadau o ran niferoedd disgyblion". Mae Llywodraeth Cymru yn ystyried bod gormod o leoedd gwag mewn ysgol unigol os oes ganddi fwy na 25% o leoedd gwag. Nid yw Ysgol y Ffwrnes nac Ysgol Brynsierfel yn perthyn i'r categori hwn. Felly er mwyn ymdopi ag amrywiadau a'r cynnydd yn y galw am addysg cyfrwng Cymraeg yn ardal Llanelli, mae angen darparu ysgol cyfrwng Cymraeg arall.</p> <p>Mae Ysgol y Strade yn ysgol uwchradd ddwyieithog categori 2A sydd wedi'i lleoli yn ardal Llanelli. Mae'r ysgol yn addysgu o leiaf 80% o'r pynciau (ac eithrio Cymraeg a Saesneg) drwy gyfrwng y Gymraeg yn unig. Mae un neu ddau o bynciau'n cael eu haddysgu i rai disgyblion yn Saesneg neu yn y naill iaith a'r llall. Mae iaith yr ysgolion o ddydd i ddydd yn dibynnu ar y cyd-destun ieithyddol, fodd bynnag defnyddir y naill iaith a'r llall ar gyfer cyfathrebu â'r disgyblion ac ar gyfer gweinyddu'r ysgol. Mae'r ysgol yn cyfathrebu â'r rhieni yn y naill iaith a'r llall. Mae gan Ysgol y Strade le ar gyfer disgyblion o'r holl ysgolion sy'n ei bwydo, ac mae'n galluogi'r disgyblion i ddewis parhau â'u haddysg uwchradd drwy gyfrwng y Gymraeg yn bennaf os ydynt yn dymuno.</p>		
--	--	--	--	--

12.	<p><u>AAA / ADY</u></p> <p>Efallai na fydd plant ag anghenion addysgol arbennig (AAA) neu anghenion dysgu ychwanegol (ADY) yn gallu ymdopi â dysgu drwy gyfrwng y Gymraeg ac y bydd angen addysg cyfrwng Saesneg arnynt o bosibl. Mae'n annheg cymryd yn ganiataol y bydd pob plentyn sydd ag AAA/ADY yn gallu dysgu drwy gyfrwng y Gymraeg.</p>	<p>Polisi Cyngor Sir Caerfyrddin yw y dylai ei holl ysgolion fod yn gynhwysol, a bod plant sydd ag anghenion dysgu ychwanegol yn cael eu haddysgu mewn lleoliad prif ffrwd ochr yn ochr â'u cyfoedion ble bynnag y bo modd. Mae modd gwneud hyn yn y rhan fwyaf o ddigon o'r achosion, sydd o fudd i'r holl blant.</p> <p>Er bod y gyfundrefn wedi'i chynllunio i ddiwallu anghenion dysgwyr drwy ymagwedd gyffredinol a chynhwysol, yn achos nifer bychan o blant sydd ag anghenion ychwanegol cymhleth a sylweddol nid yw hynny'n bosibl bob amser ac mae darpariaeth arbenigol yn cynnig lleoliadau dysgu mwy priodol.</p> <p>Er mwyn gallu sicrhau y caiff anghenion yr holl ddysgwyr eu diwallu, mae'r gyfundrefn ysgolion yn Sir Gaerfyrddin yn cynnwys darpariaeth helaeth ar gyfer plant sydd ag anghenion ychwanegol. Cynigir addysg mewn ysgol neu uned arbenigol i'r plant sydd â'r anghenion mwyaf difrifol neu gymhleth pan na fo lleoliad prif ffrwd yn addas i'w hanghenion neu pan fo'n well gan y rhieni leoliad arall. Mae gan rai ysgolion uwchradd a chynradd ledled y sir unedau arbenigol ar gyfer plant sydd ag anghenion penodol, megis awtistiaeth, namau synhwyraidd, neu oedi o ran lleferydd ac iaith. Mae'r Adran Addysg a Phlant yn darparu cymorth ychwanegol penodol yn yr ysgolion, lle bo modd, fel bod cynifer o blant â phosibl yn aros yn eu hysgol leol. Er ei bod yn well gan y Cyngor ddiwallu anghenion yr holl blant mewn ysgol brif</p>	31	4%
-----	---	--	----	----

		<p>ffrwd pryd bynnag y bo modd, nid yw hyn yn ymarferol bob amser.</p> <p>Mae gan yr holl ddisgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol gynlluniau unigol penodol sy'n seiliedig ar eu hamgylchiadau, a darperir rhaglen gymorth bwrpasol i gyd-fynd ag anghenion yr unigolyn. Yn gyffredinol nid yw 'angen dysgu ychwanegol' yn rhwystr o ran dysgu dwy iaith. Mae'n bwysig asesu a monitro'r cynnydd ym mhob iaith y mae plentyn yn ei defnyddio neu'n ei dysgu, gan gynnwys y systemau arwyddion a chyfathrebu â chymorth gweledol sy'n ofynnol ar gyfer rhai disgyblion, yn enwedig gan fod modd defnyddio'r iaith sydd wedi'i datblygu gryfaf i gefnogi a hybu dysgu drwy gyfrwng yr iaith nad yw wedi'i datblygu mor gryf. Mae'n ofynnol i'r staff wahaniaethu'r cwricwlwm a gwneud addasiadau rhesymol i'r iaith ddysgu ac ymateb, er mwyn gallu darparu ar gyfer anghenion ychwanegol ac er mwyn sicrhau bod mynediad i'r cwricwlwm a bod cynnydd o ran y dysgu. Ar brydiau gall fod yn briodol i'r staff dargedu cymorth ychwanegol drwy un iaith am gyfnod i gyfnerthu a chyflymu'r dysgu, e.e. o ran llythrennedd. Fodd bynnag, bydd achosion prin pan fydd plentyn yn cael diagnosis o gyflwr sy'n golygu nad yw addysg gwbl ddwyieithog yn addas i'r plentyn. Dan amgylchiadau o'r fath mae ymarferwyr proffesiynol yn llunio pecyn cymorth ac yn ei drafod â'r rhieni. Trefnir bod y plentyn yn mynychu ysgol briodol lle gellir diwallu ei anghenion. Mae'n bosibl ar adegau prin na ellir</p>		
--	--	--	--	--

		<p>diwallu anghenion plentyn yn yr ysgol leol, er gwaethaf ymrwymiad y Cyngor i addysg gynhwysol, gan ei bod yn syml ddigon yn anymarferol inni ddarparu ar gyfer pob angen ym mhob ysgol. Yn ystod y pum mlynedd diwethaf mae'r Gwasanaeth Seicoleg Addysg a Phlant wedi ymwneud â dim ond un neu ddau achos yn flynyddol pryd y cynghorwyd bod y plentyn yn symud i ysgol arall. I roi hyn yn ei gyd-destun, mae cyfundrefn ysgolion Sir Gaerfyrddin yn gwasanaethu cyfanswm o ryw 27,000 o ddisgyblion, felly prin iawn yw'r troeon y mae disgyblion yn symud oherwydd anghenion dysgu ychwanegol.</p> <p>Ym mhrofiad y Cyngor hwn mae'r mwyafrif llethol o'r disgyblion hynny sydd ag ystod eang o anghenion dysgu ychwanegol ac sy'n amrywio o ran eu gallu, yn llwyddo yn ein hysgolion ni waeth beth fo iaith y dysgu ond mae'r Cyngor yn cydnabod bod, mewn rhai achosion prin iawn, blant na ellir diwallu eu hanghenion heblaw trwy ddarpariaeth mewn uned arbenigol.</p> <p>O ran y cynnig ar gyfer Llangennech, bydd y gefnogaeth a roddir yn yr ysgolion i'r plant presennol sydd ag anghenion ychwanegol yn parhau drwy gyfrwng yr iaith y maent yn cael eu haddysg ar hyn o bryd. Os gweithredir y cynnig, bydd yr holl ddisgyblion yn y dyfodol yn cael y cymorth hwn drwy gyfrwng y Gymraeg yn bennaf,</p>		
--	--	---	--	--

		gan wneud addasiadau priodol er mwyn diwallu anghenion ychwanegol unigol y disgyblion.		
13.	<p><u>Y Broses Ymgynghori</u></p> <p>Credir nad yw'r broses ymgynghori wedi cael ei chynnal yn deg ac nad oedd mor dryloyw ac agored â phosibl. Soniwyd am 'gytundeb' mewn perthynas â'r cynnig ac at osod ystafell ddosbarth ddwbl symudol. Gan fod yr ystafell ddosbarth ddwbl symudol wedi cael ei gosod yn barod, mae'n ymddangos y cytunwyd ar y cynnig eisoes.</p> <p>Nid yw ymatebwyr yn credu bod eu sylwadau yn cael eu hystyried fel rhan o'r broses hon. Hefyd credir na roddwyd gwybod i randdeiliaid o bwys mewn modd priodol am y cyfnod ymgynghori, gan gynnwys Ysgol Bryngwyn. Nid yw rhanddeiliaid eraill y bydd y cynnig yn effeithio arnynt o bosibl wedi ymateb i'r ymgynghoriad. Mae nifer sylweddol o randdeiliaid wedi mynegi pryderon ynghylch y cynnig gan gynnwys Unsain, Ysgol Bryngwyn, a Nia Griffith AS. Hefyd, er bod gwrthwynebwyr wedi datgelu eu henwau a'u perthynas â'r ysgol, mae rhai cefnogwyr wedi dal y wybodaeth hon yn ôl.</p> <p>Yn ogystal, mae sawl camgymeriad yn y ddogfen ymgynghori, gan gynnwys nodi nad oes dim disgyblion yn mynychu'r ffrwd Saesneg yn y blynyddoedd derbyn. Mae wedi dod i'r amlwg yn y misoedd diwethaf bod y dosbarthiadau derbyn wedi cael eu trochi yn y Gymraeg dros y blynyddoedd</p>	<p>Cynhaliwyd y broses ymgynghori yn unol â'r Côt Trefniadaeth Ysgolion statudol.</p> <p>Mae'r Adran Addysg a Phlant wedi bod yn trafod y cynnig presennol â chyrrff llywodraethu'r ddwy ysgol am rai blynyddoedd, ac mae gohebiaeth wedi cael ei chyfnewid rhwng y partïon. Mae'r Adran wedi rhannu gohebiaeth ynghylch y mater hwn â'r gwrthwynebwyr, gan amlygu ei bod yn agored ac yn dryloyw.</p> <p>Mae gan gyrff llywodraethu ysgolion gyfrifoldeb statudol dros eu hysgolion, ac mae trafodaethau rhwng yr awdurdod lleol a'r ysgolion ynghylch cynigion i newid pethau yn cychwyn bob amser â thrafodaeth gyda'r cyrrff llywodraethu. Cynhelir trafodaethau ac ymgynghoriadau gyda rhanddeiliaid ar yr adegau priodol yn y broses yn unol â'r disgwyliadau statudol.</p> <p>Bwriad yr ohebiaeth rhwng y Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Plant a'r cyrrff llywodraethu oedd bod y partïon hyn yn cytuno ar egwyddorion y cynnig ac ar y modd y gellid ei weithredu, gan roi sylw hefyd i ffactorau eraill, megis sut y gellid rhoi sylw i'r diffyg lle yn yr ysgol fabanod a sut y gallai'r cyllid lles cynllunio oedd ar gael ar gyfer yr ardal gael ei ddefnyddio mewn modd defnyddiol.</p>	25	3.5%

	<p>diwethaf ac nad ydynt wedi bod yn cael addysg cyfrwng Saesneg. Mae'n ymddangos bod rhieni/rhanddeiliaid wedi bod yn cael gwybodaeth ffug/dim gwybodaeth am hyn gydag ymatebion amrywiol. Fodd bynnag, mae Ysgol Babanod Llangennech wedi cael ei gategoreiddio fel ysgol Ffrwd Ddeuol.</p>	<p>Yn ei llythyr ar 29^{ain} Ionawr 2015 at Gadeirydd Corff Llywodraethu Ysgol Babanod Llangennech, yr anfonwyd copi ohono at Gadeirydd Corff Llywodraethu Ysgol Iau Llangennech, roedd y Cyfarwyddwr wedi datgan yn glir y bydd yn rhaid i'r Cyngor Sir gynnal proses statudol i ffurfio ysgol gynradd newydd yn lle'r ddwy ysgol bresennol, i ymestyn ystod oedran yr ysgol ac i sefydlu'r ysgol newydd fel ysgol Gymraeg ei chyfrwng, gan danlinellu'r heriau amsereddol o ran cwblhau'r broses statudol.</p> <p>Hefyd roedd y llythyr yn cyfeirio at ymrwymadau i ddarparu ystafell ddosbarth ddwbl symudol ychwanegol er mwyn darparu rhagor o le yn yr ysgol fabanod (mae hyn wedi'i gwblhau bellach) ac yn cytuno i ryddhau arian lles cynllunio i'w fuddsoddi yn yr ysgolion, drwy gytundeb gyda'r Adran.</p> <p>Mae'r ffaith bod yr adeilad modiwlaidd newydd wedi ei osod yn yr ysgol eisoes yn dangos yn glir nad yw'r elfen hon wedi ei chysylltu â'r cynnig statudol. Felly mae'r cyfeiriad yn llythyr y Cyfarwyddwr at "becyn ar gyfer datblygu'r ddarpariaeth sector cynradd" yn dangos yn eglur fod ymgais i gael cytundeb o ran egwyddor.</p> <p>Mae Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg yn amlinellu'r strategaeth eang ar gyfer datblygu'r iaith yn y gwasanaeth addysg. Lle roedd angen gwneud newidiadau mewn ysgolion unigol er</p>		
--	---	---	--	--

		<p>mwyn gwneud cynnydd, o ran cyfran y cwricwlwm a ddarperir yn y naill iaith neu'r llall, bydd proses statudol yn ofynnol, ac ymgynghoriad ar bob cynnig penodol. Dyna beth sy'n digwydd yn Llangennech ar hyn o bryd.</p> <p>Yn unol â disgwyliadau statudol, cafodd cyfnod ymgynghori ffurfiol ei gynnal rhwng Ionawr 25^{ain} 2016 ac 11^{eg} Mawrth 2016. Roedd y cyfnod ymgynghori yn gyfle i'r holl randdeiliaid gyflwyno eu sylwadau ar y cynnig. Yn dilyn cymeradwyaeth y Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Addysg a Phlant, cafodd y cyfnod ymgynghori ei ymestyn am wythnos, hyd at 18^{fed} Mawrth 2016. Roedd yr holl sylwadau a gafwyd wedi cael eu cyflwyno ar ffurf Adroddiad Ymgynghori i'r Bwrdd Gweithredol eu hystyried ochr yn ochr ag ymatebion yr Awdurdod Lleol i'r sylwadau hyn. Yn debyg i'r cyfnod ymgynghori, mewn ymateb i gais gan barti â diddordeb, cytunodd y Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Plant i ymestyn y cyfnod gwrthwynebu statudol am un wythnos hyd at 9fed Hydref 2016. Drwy gydol y broses hon, mae'r Adran wedi lletya pob cais gan bartion â diddordeb er mwyn gwneud y broses yn gwbl gynhwysol i'r holl randdeiliaid.</p> <p>Nid oes penderfyniad terfynol wedi'i wneud hyd yn hyn ynghylch y cynnig hwn. Yn dilyn cyhoeddi'r Hysbysiad Statudol ar 5^{ed} Medi 2016, bydd aelodau'r Cyngor Sir llawn yn ystyried yr holl sylwadau a ddaeth i law yn sgil yr Hysbysiad</p>		
--	--	---	--	--

		<p>Statudol, (y rhai sy'n gwrthwynebu a'r rhai sy'n cefnogi), ynghyd ag ymatebion yr Awdurdod Lleol i'r sylwadau hyn cyn gwneud penderfyniad terfynol. Gall y Cyngor Sir gymeradwyo'r cynnig, gwrthod y cynnig neu gymeradwyo'r cynnig â newidiadau.</p> <p>Cafodd rhanddeiliaid allweddol, gan gynnwys Ysgol Bryngwyn, eu hysbysu am y cyfnod ymgynghori drwy'r e-bost ar ddechrau'r cyfnod ymgynghori yn unol â gofynion y Côt Trefniadaeth Ysgolion. Er bod yr Awdurdod Lleol yn hysbysu'r holl randdeiliaid allweddol am unrhyw gyfnod ymgynghori, penderfyniad y rhanddeiliad unigol yw cyflwyno sylwadau ai peidio mewn perthynas ag unrhyw gynigion, ac nid oes rheidwydd arnynt i ymateb. Mae gan yr holl randdeiliaid yr hawl i fynegi eu sylwadau, waeth beth yw eu statws unigol, a chaiff yr holl sylwadau hyn eu hystyried wrth wneud penderfyniad. Os yw'r rhanddeiliad yn dymuno, gall gyflwyno'r sylwadau hyn yn ddiennw.</p> <p>Fel y nodwyd yn flaenorol, nid oes penderfyniad terfynol wedi ei wneud hyd yn hyn ar y cynnig, ac mae'n rhaid i'r penderfyniad i weithredu'r cynnig ai peidio, yn statudol, gael ei wneud ar sail lles pennaf y dysgwyr. Felly mae'n rhaid penderfynu ar sail y rhinweddau addysgol yn hytrach nag ar sail nifer yr ymatebion a ddaeth i law, boed o blaid neu yn erbyn y cynnig.</p> <p>Y trefniant presennol yn yr ysgol yw y dysgir holl ddisgyblion y dosbarthiadau derbyn drwy gyfrwng y</p>		
--	--	--	--	--

		<p>Gymraeg yn bennaf, ac y defnyddir Saesneg fel cyfrwng hwyluso yn ôl anghenion y plant unigol. Cyflwynwyd y trefniadau hynny yn sgil cynnal trafodaethau rhwng yr ysgol a'r rhieni. Roedd un o swyddogion y Cyngor yn rhan o'r trafodaethau ar gais yr ysgol.</p> <p>Ar hyn o bryd mae gan rieni disgyblion Blwyddyn 1 a Blwyddyn 2 ddewis o ran gosod eu plant naill ai yn y ffrwd Gymraeg neu yn y ffrwd Saesneg. Os gweithredir y cynnig, bydd yr holl ddisgyblion sy'n mynychu'r ysgol ar hyn o bryd, cyn i'r cynnig ddigwydd, yn dal i gael dewis o ffrydiau ym Mlynnyddoedd 1 a 2.</p> <p>Nid yw'r Adran Addysg a Gwasanaethau Plant yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth ffug honedig a roddwyd i rieni/rhanddeiliaid ynghylch y ddarpariaeth iaith yn y blynnyddoedd derbyn.</p> <p>Mae'r holl wybodaeth a ffigurau a ddefnyddiwyd wrth lunio'r cynnig yn gywir.</p> <p>Mae'r ddogfen Diffinio Ysgolion yn ôl y ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg 2007 yn nodi diffiniadau a chategorïau o ysgolion yng Nghymru yn ôl yr iaith a ddefnyddir fel cyfrwng cyfarwyddyd a busnes arferol yr ysgol. Nid oes gan y diffiniadau unrhyw sail mewn deddfwriaeth, ond maent wedi cael eu dyfeisio i ddarparu gwell gwybodaeth i rieni ac i lywodraeth ar y graddau y mae disgyblion yn cael eu dysgu drwy gyfrwng y Gymraeg.</p>		
--	--	--	--	--

		Nid yw'r diffiniadau yn ceisio nodi'n union beth y gall disgybl unigol dderbyn mewn ysgol.		
14.	<p><u>Polisiau'r Cyngor ac Arbed Arian</u></p> <p>Mae llawer o'r ymatebwyr o'r farn nad yw dilyn polisiau'r Cyngor Sir a'r Llywodraeth megis Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg 2014-2017 yn rheswm digon da dros gymeradwyo a gweithredu'r newid i'r categori iaith. Hefyd credir bod y cynnig hwn yn cael ei gynnig er mwyn arbed arian a bod ysgolion cyfrwng Cymraeg yn derbyn mwy o gyllid nag ysgolion eraill.</p>	<p>Mae'r Awdurdod Lleol yn hyrwyddo'r cynnig presennol ar gyfer addysg gynradd yn Llangennech gan ei fod yn barnu'n bendant taw hyn sydd orau o ran addysg y plant. Fodd bynnag, mae gan yr Awdurdod Lleol gyfrifoldeb hefyd i ddilyn ei bolisiau ei hun ochr yn ochr â pholisiau Llywodraeth Cymru.</p> <p>Mae gan Gyngor Sir Caerfyrddin gyfrifoldeb statudol o dan Ran 4 o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 i lunio Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg ar gyfer ei ardal gyda golwg benodol ar wella'r modd y cynllunnir darparu addysg drwy gyfrwng y Gymraeg er mwyn codi'r safonau o ran addysgu ac o ran dysgu Cymraeg.</p> <p>Mae cyfrifoldeb ar bob awdurdod lleol yng Nghymru, yn cynnwys Cyngor Sir Caerfyrddin, i ymateb i'r Ddeddf ac i Strategaeth Llywodraeth Cymru ynghylch Addysg drwy Gyfrwng y Gymraeg, ac mae pob awdurdod yn atebol yn unigol i Lywodraeth Cymru. Mae Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg Cyngor Sir Caerfyrddin 2014-2017 wedi cael ei gymeradwyo gan Lywodraeth Cymru yn unol â gofynion y Ddeddf.</p> <p>Mae'r Cynllun yn ceisio cael y canlyniadau canlynol penodol o ran y cynnig ar gyfer Llangennech:</p>	15	2%

		<ol style="list-style-type: none"> 4. Cynyddu nifer y dysgwyr 7 oed a addysgir trwy gyfrwng y Gymraeg. 5. Cael rhagor o ddysgwyr i ddal ati i wella eu sgiliau iaith wrth iddynt symud o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd. 6. Cael rhagor o fyfyrwyr sydd â sgiliau iaith da yn Gymraeg. <p>Hefyd nod y Cynllun yw cyflawni'r canlyniadau a'r amcanion penodol trwy gyfrwng y camau canlynol:</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Bod y Cyngor Sir yn gweithio'n agos gyda staff a chyrrff llywodraethu ysgolion ffrydiau deuol Sir Gaerfyrddin er mwyn iddynt ddod yn ysgolion Cymraeg. 8. Targedu newid tair ysgol ffrwd ddeuol yn rhai cyfrwng Cymraeg erbyn 2017. <p>Os na fydd yr Awdurdod Lleol yn ceisio cael y canlyniadau penodol fel y manylir yng Nghynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg, ni fyddai'n cyrraedd ei nod o wella'r modd y cynllunnir darparu addysg drwy gyfrwng y Gymraeg er mwyn codi'r safonau o ran addysgu ac o ran dysgu Cymraeg yn ôl argymhellion Llywodraeth Cymru.</p> <p>Yn gyffredinol mae gweithredu ysgol ddwy ffrwd yn ddrutach na gweithredu ysgol uniaith, felly os bydd y cynnig yn llwyddiannus bydd yn rhoi bod i fwy o effeithlonrwydd ariannol ymhen amser. Fodd bynnag, nid yw'r cynnig hwn wedi ei gynnig er mwyn arbed arian. Nid yw ysgolion cyfrwng</p>		
--	--	--	--	--

		Cymraeg yn derbyn mwy o arian nag unrhyw ysgolion eraill.		
15.	<p><u>Gwahanu Brodyr a Chwiorydd</u></p> <p>Efallai y bydd y cynnig yn gwahanu brodyr a chwiorydd na fyddant o bosibl yn gallu mynychu'r un ysgol yn sgil gwaredu'r ffrwd Saesneg. Mewn rhai teuluoedd, o achos gwahanol anghenion, mae rhai disgyblion yn y ffrwd Gymraeg tra bo eraill yn y ffrwd Saesneg. Mae hyn yn gweithio'n dda mewn ysgol ddwy ffrwd fel Llangennech ac yn caniatáu i bob plentyn o'r un teulu fynychu'r un ysgol. Efallai na fydd hyn yn bosibl os daw'r ysgol yn un cyfrwng Cymraeg. Wedyn gallai hyn arwain at oblygiadau trafnidiaeth i deuluoedd o ran gorfod cludo disgyblion i ddwy ysgol wahanol.</p>	<p>Nid yw'r Awdurdod Lleol yn cynnig ysgolion eraill heblaw ysgol Llangennech ar gyfer y plant lleol.</p> <p>Bwriad yr Awdurdod Lleol yw bod yr holl ddisgyblion presennol yn aros yn ysgol Llangennech ac yn dal i gael eu haddysg drwy gyfrwng y trefniadau iaith presennol tan iddynt adael i fynd i'r ysgol uwchradd. Felly ni fydd y cynigion yn effeithio ar y disgyblion presennol. Bydd yr ysgol yn dal i estyn cefnogaeth ddigonol i'r holl ddisgyblion presennol drwy'r cyfrwng y maent yn cael eu haddysg ar hyn o bryd, felly nid oes angen symud unrhyw blentyn o'r ysgol. Yn yr un modd, dymuniad yr Awdurdod Lleol yw bod y plant lleol yn y dyfodol yn mynychu ysgol y pentref, gan dderbyn eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg yn bennaf, a bod Saesneg yn bwnc a ddysgir yng Nghyfnod Allweddol 2 ac yn gyfrwng dysgu ar gyfer rhai gwersi eraill yn ystod y blynyddoedd olaf yn yr ysgol. Unwaith eto, bydd cefnogaeth ddigonol yn cael ei rhoi i'r holl blant yn y dyfodol, yn bennaf drwy gyfrwng y Gymraeg.</p> <p>Gweler pwyt 9 sy'n cyfeirio at y cymorth a'r gefnogaeth sy'n cael eu darparu ar hyn o bryd ac a fydd yn dal i gael eu darparu i'r holl ddisgyblion a rhieni o ran yr iaith Gymraeg.</p>	10	1.4%

		<p>Gweler pwynt 12 sy'n cyfeirio at ddisgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol, anghenion addysgol arbennig, a'r cymorth a'r gefnogaeth sy'n cael eu darparu i'r disgyblion ac a fydd yn dal i gael eu darparu iddynt.</p> <p>Os bydd rhieni'n dewis gosod brodyr a chwiorydd mewn ysgolion eraill, byddant yn gwneud hynny ar ôl rhoi ystyriaeth lawn i'r holl ffactorau perthnasol, gan gynnwys gwahanu brodyr a chwiorydd ac unrhyw oblygiadau o ran cludiant. Os bydd rhieni'n dewis gosod eu plant mewn ysgolion eraill nad ydynt yn ysgol ddynodedig nac yn ysgol agosaf, cyfrifoldeb llawn y rhieni yw cludo eu plant i'r ysgol.</p>		
16.	<p><u>Disgyblion o'r Tu Mewn a'r Tu Allan i'r Dalgylch</u></p> <p>Mae llawer o ddisgyblion o'r tu mewn i ddalgylch ysgolion Llangennech yn mynychu ysgolion cyfrwng Saesneg eraill y tu allan i'w dalgylch – o bosibl gan fod lle yn y ffrydiau cyfrwng Saesneg yn Ysgol Llangennech wedi cael ei wrthod iddynt. Fodd bynnag mae llawer o ddisgyblion wedi cael eu derbyn i ysgolion Llangennech o'r tu allan i'r dalgylch. Mae'r disgyblion hyn yn mynychu'n bennaf drwy'r ffrydiau Cymraeg ac felly maent yn rhoi hwb i nifer y disgyblion sy'n mynychu drwy'r ffrydiau Cymraeg.</p>	<p>Mae ysgolion Llangennech yn gallu darparu ar gyfer yr holl blant sy'n byw yn y dalgylch. Mae'r plant hyn yn cael blaenoriaeth dros blant sy'n byw'r tu allan i'r dalgylch o dan y polisïau derbyn sefydledig.</p> <p>Nid oes yr un plentyn o ddalgylch ysgolion Llangennech wedi cael ei amddifadu rhag lle yn ysgolion Llangennech gan y Cyngor Sir fel yr Awdurdod Derbyn statudol.</p> <p>Mae'r Rhifau Derbyn cyhoeddedig ar gyfer ysgolion Llangennech yn berthnasol i'r ysgol gyfan ac nid ydynt yn ystyried dewis iaith. Gall plant ond gael eu derbyn i'r ysgolion gan yr awdurdod lleol fel y corff derbyn disgyblion statudol. Nid oes gan ysgolion yr hawl i dderbyn disgyblion na gwrthod lleoedd eu hunain. Nid yw'r Cyngor Sir wedi gwrthod lle yn y</p>	8	1.1%

		<p>rownd derbyn arferol i unrhyw blentyn sy'n byw yn y dalgylch, beth bynnag ei ddewis iaith.</p> <p>Mae'n gyffredin i ddisgyblion symud rhwng dalgylchoedd ysgolion a hynny ledled y wlad yn yr ardaloedd gwledig a'r ardaloedd trefol. Fel y nodwyd eisoes, mae plant sy'n byw yn y dalgylch yn cael blaenoriaeth o ran mynychu ysgolion eu dalgylch dros blant sy'n byw y tu allan i'r dalgylch. Fodd bynnag, gall rhieni nodi eu bod yn ffafrio ysgol heblaw ysgol ddynodedig y dalgylch, ac maent yn gwneud hyn am nifer o resymau, e.e. bod rhieni sy'n gweithio yn gallu cael cymorth gan eu teulu estynedig, hwylustod cludo plant, bod yr ysgol yn agos i'r cartref, enw da, ffydd, ac yn y blaen.</p> <p>Os dilynir y gweithdrefnau cywir ac os nad yw nifer y disgyblion yn fwy na'r nifer y caniateir i'r ysgol ei derbyn, bydd lle yn cael ei roi. Dyma'r sefyllfa i ddisgyblion sy'n byw'r tu allan i'r dalgylch sy'n mynychu ysgolion Llangennech, ac i'r disgyblion sy'n byw yn nalgylch Ysgol Llangennech sy'n mynychu ysgolion eraill.</p> <p>Gyda'i gilydd, cyfanswm y disgyblion oedd yn mynychu'r ddwy ysgol ym mis Ionawr 2016 oedd 446, gyda 336, neu 75% yn byw yn y dalgylch a 110 o blant, neu 25% yn byw'r tu allan i'r dalgylch.</p> <p>Ym mis Ionawr 2016, roedd 96 o'r plant oedd yn byw yn nalgylch ysgolion Llangennech yn mynychu</p>		
--	--	--	--	--

		<p>ysgolion eraill. O blith y rhain, roedd 16 o blant yn mynychu ysgolion cyfrwng Cymraeg, 7 yn mynychu ysgolion dwy ffrwd, a 73 yn mynychu ysgolion cyfrwng Saesneg. Roedd 39 o blant, sef dros hanner y rheini oedd yn gadael y dalgylch, yn mynychu Ysgol y Bryn. Roedd 3 o'r plant yn mynychu ysgolion ar sail ffydd.</p> <p>Perthnasol yw nodi, oherwydd ffurf dalgylch ysgolion Llangennech, fod nifer fawr o'r plant sy'n byw yn ne'r dalgylch yn byw'n agosach i ysgolion eraill nag y maent i ysgolion Llangennech. Un o'r ysgolion eraill yw Ysgol y Bryn, a oedd, ym mis Ionawr 2016, yn derbyn 39 disgybl o ddalgylch Llangennech sy'n byw yn Heol Penllwyngwyn, Parc Hendre, Harddfaf, Bryn Uchaf a Heol Pendderi a'r cyffiniau, ac yn byw'n agosach o lawer i'r ysgol hon.</p>		
17.	<p><u>Darpariaeth Feithrin</u></p> <p>Mae rhai ymatebwyr wedi mynegi pryderon a oes angen i'r ysgol ddarparu darpariaeth feithrin gan fod eisoes darparwyr meithrin yn y gymuned sy'n darparu addysg a gofal gwych. Yn ogystal, mae'r meithrinfeydd hyn hefyd yn gallu darparu gofal am oriau hwy o gymharu â'r hyn mae'r ysgol yn gallu ei gynnis. Mae'n bosibl y bydd darpariaeth feithrin yn yr ysgol yn cael effaith niweidiol ar ddarparwyr meithrin annibynnol yn y gymuned. Mae rhai ymatebwyr yn poeni a oes lle yn yr ysgol ar gyfer 60 o leoedd meithrin, gan fod yr ysgol yn llawn eisoes.</p>	<p>Er bod addysg feithrin ledled Sir Gaerfyrddin yn cael ei darparu drwy fodel "economi cymysg" sef gan ysgolion, cyrff sector annibynnol a chwmnïau preifat, barn y Cyngor Sir yw y darperir addysg feithrin yn fwy effeithiol mewn ysgol, lle bynnag y bo hynny'n ymarferol, a hynny o dan gyfarwyddyd proffesiynol athrawon cymwysedig ac o dan arweiniad pennaeth proffesiynol. Yn gyffredinol ystyrir ei bod yn well lleoli'r ddarpariaeth feithrin ar safle ysgol gan fod hynny'n hwyluso mynediad y plentyn i addysg llawn-amser mewn modd mwy effeithiol. Ar y cyfan, y model hwn sy'n cael ei ffafrio gan ysgolion Sir Gaerfyrddin.</p>	5	0.7%

		<p>Mae gan ddisgyblion meithrin yr hawl i gael addysg ran-amser o ddechrau'r tymor yn dilyn eu pen-blwydd yn dair oed. Y diffiniad o ran-amser yw 5 sesiwn yr wythnos yn y bore neu'r prynhawn. Bydd gan ddisgyblion meithrin yr hawl i fynychu'r ysgol yn llawn-amser ar ddechrau'r tymor cyn eu pen-blwydd yn 4 oed. Mae'r Awdurdod Lleol yn cydnabod y bydd angen darpariaeth gofal plant y tu allan i'r oriau y mae'r ysgol yn darparu ar eu cyfer.</p> <p>Mae 4 o ddarparwyr gofal plant cofrestredig yn Llangennech ar hyn o bryd, y mae 2 ohonynt wedi'u comisiynu i ddarparu addysg feithrin ran-amser ac y mae 1 ohonynt yn gallu darparu hynny drwy gyfrwng y Gymraeg. Mae'r Cyngor Sir yn cydnabod y bydd goblygiadau i'r ddau ddarparwr hyn petai'r cynnig yn mynd rhagddo, gan y bydd y cyllid y maent yn ei gael ar hyn o bryd am ddarparu addysg feithrin ran-amser yn dirwyn i ben.</p> <p>O ran lle yn yr ysgol, mae ystafell ddosbarth ddwbl symudol newydd wedi cael ei gosod eisoes yn yr ysgol fabanod er mwyn helpu â'r sefyllfa. Bydd yr Awdurdod Lleol yn dal i fonitro ac asesu'r sefyllfa o ran lle ac os bydd angen, caiff camau priodol eu cymryd.</p>		
18.	<u>Staffio</u>	Mae aelodau dwyieithog o'r staff yn gweithio ar hyn o bryd yn y ddwy ffrwd yn yr ysgolion. Yn hytrach na chyfyngu ar gyfleoedd i staff nad ydynt yn	5	0.7%

	<p>Bydd newid categori iaith yr ysgol i gyfrwng Cymraeg yn cyfyngu ar gyfleoedd i staff nad ydynt yn siarad Cymraeg ac yn cyfyngu ar gyfleoedd cyflogaeth i unrhyw un nad yw'n siarad Cymraeg. Yn ogystal, a oes digon o staff sy'n siarad Cymraeg yn cael eu cyflogi yn yr ysgol er mwyn i'r newid hwn fod yn effeithiol? Hefyd mae pryderon ynghylch ymrwymiad y Pennaeth i'r ysgol.</p>	<p>siarad Cymraeg, bydd y cynnig hwn yn helpu'r staff i wella eu sgiliau Cymraeg. Bydd "Athrawon Bro" yn darparu hyfforddiant i aelodau o'r staff sy'n llai hyderus yn eu defnydd o'r Gymraeg a bydd yr Awdurdod Lleol hefyd yn darparu cymorth hyfforddiant i unrhyw aelodau o'r staff sy'n dymuno datblygu eu sgiliau Cymraeg. Hefyd mae'n bwysig nodi y bydd y cynnig yn cymryd 7 mlynedd i gael ei weithredu'n llawn ac i'r ysgol ddod yn ysgol hollol Gymraeg. Mae hyn yn rhoi amser i'r ysgol a'r staff newid eu trefniadau presennol er mwyn darparu cyfleoedd i'r staff ddatblygu eu sgiliau Cymraeg yn amgylchedd yr ysgol a pharatoi'r ysgol yn ei chyfanrwydd i fod yn un cyfrwng Cymraeg.</p> <p>Mae gan yr Awdurdod bolisïau a gweithdrefnau staffio yn ymwneud ag ad-drefnu ysgolion a gellir argymhell bod y rhain yn cael eu gweithredu os bydd angen. Bydd yr Awdurdod yn cefnogi staff yr ysgol i gael cyflogaeth arall addas os bydd modd drwy brosesau adleoli.</p> <p>Mae'r Pennaeth, ynghyd ag aelodau'r staff, wedi ymrwymo'n llawn i'r ysgol ac i ddatblygiad yr ysgol.</p>		
--	--	---	--	--

Atodiad B

**Crynodeb o'r Sylwadau Cefnogol a ddaeth i law yn dilyn cyhoeddi'r Ddogfen
Ymgynghori ac ymatebion cysylltiedig yr Awdurdod Lleol**

Y Sylwadau Cefnogol a ddaeth i law

Fel y nodwyd yn y Crynodeb Gweithredol, daeth cyfanswm o **698** o sylwadau cefnogol i law mewn ymateb i'r hysbysiad statudol.

Cafodd y rhain eu llunio o:

119 e-bost; a

579 llythyr. (Cafodd y rhain eu llunio o llythyrau unigol a llythyrau templed cefnogaeth.)

Fodd bynnag:

Roedd yn aneglur a oedd 1 llythyr yn gefnogol i'r cynigion ai peidio.

Mae'r tabl canlynol yn crynhoi'r pwyntiau a godwyd yn y sylwadau cefnogol a ddaeth i law ac ymatebion yr Awdurdod Lleol i'r pwyntiau hyn. Hefyd mae'r tabl yn dangos nifer yr ymatebion a gafwyd ar gyfer pob pwynt:

<u>Rhif y Pwynt</u>	<u>Y Pwynt a Godwyd</u>	<u>Ymateb yr Awdurdod Lleol</u>	<u>Nifer yr ymatebion sy'n codi'r pwynt</u>	<u>% yr ymatebion sy'n codi'r pwynt</u>
1.	<p><u>Dwyieithrwydd</u></p> <p>Bydd y cynnig yn rhoi cyfle i'r holl ddisgyblion ddod yn ddwyieithog a meddu ar y sgiliau i allu darllen, ysgrifennu a siarad yn rhugl yn y Gymraeg a'r Saesneg. Hefyd bydd yn helpu i ddatblygu dwyieithrwydd yng nghymuned Llangennech a'r cyffiniau.</p> <p>Mae dwyieithrwydd yn cynnig llawer o fanteision i'r holl ddisgyblion ac ni ddylid ystyried dysgu drwy gyfrwng y Gymraeg yn anfantais. Ymhlith y manteision lu o fod yn ddwyieithog y mae:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. datblygu sgiliau ehangach, megis gallu gwybyddol, deall tasgau a hyblygrwydd, gwell pwerau canolbwyntio; 2. medru newid o'r naill iaith i'r llall yn hwylus; 3. manteision cymdeithasol ac economaidd; 4. helpu â'r gallu i ddysgu trydedd iaith; 5. rhagolygon gyrfa gwell a datblygiad personol; 6. ehangu profiadau diwylliannol unigolion. 	<p>Barn yr Adran, ar sail tystiolaeth ryngwladol a phrofiad lleol, yw bod pob plentyn yn elwa ar addysg wirioneddol ddwyieithog, sy'n datblygu sgiliau ehangach, megis gwell gallu gwybyddol, gwell dealltwriaeth a hyblygrwydd wrth gyflawni tasgau, gwell pwerau canolbwyntio ac ati, ac y dylai pob plentyn dderbyn y cyfleoedd hyn. Hefyd mae bod yn ddwyieithog neu'n amlieithog yn ehangu profiadau diwylliannol unigolion ac yn gallu gwella rhagolygon gyrfa. Ar sail y dystiolaeth dim ond trwy sicrhau bod plant yn cael addysg drwy gyfrwng y Gymraeg y gellir cael gwir ddwyieithrwydd yn y cyd-destun lleol.</p> <p>Mae'r adran yn cydnabod y bydd dwyieithrwydd yn sgîl mwyfwy pwysig yn y byd gwaith gydag amser. Er enghraifft, mae'r holl sefydliadau cyhoeddus yng Nghymru yn gorfod cydymffurfio â safonau statudol newydd o ran y Gymraeg, a thros gyfnod bydd mwyfwy o angen iddynt benodi nifer cynyddol o siaradwyr Cymraeg i ddarparu eu gwasanaethau. Gydag amser bydd meddu ar sgiliau Cymraeg yn rhoi mwyfwy o fantais gystadleuol i unigolion wrth chwilio am waith.</p> <p>Cafodd y gefnogaeth ei nodi.</p>	617	89%

	Dylai pob disgybl gael cyfle i elwa ar yr holl fanteision sydd ynghlwm wrth fod yn ddwyieithog.			
2.	<p><u>Cynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg a helpu i gynnal yr iaith Gymraeg</u></p> <p>Bydd y cynnig yn cynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg yn ardal Llangennech a Sir Gaerfyrddin, yn unol â nod Llywodraeth Cymru o gael miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050. Yn dilyn y cwmp yn nifer y siaradwyr Cymraeg yn 2011 a amlygwyd gan gyfrifiad 2011, bydd y cynnig hwn yn helpu i gynnal yr iaith Gymraeg yn y dyfodol.</p>	<p>Mae blaenoriaeth genedlaethol yng Nghymru, a arddelir gan Gyngor Sir Caerfyrddin, i gynyddu nifer y bobl yn ein cymunedau sy'n gallu siarad Cymraeg ac sy'n defnyddio'r iaith wrth fyw eu bywydau beunyddiol. Ystyrir bod ysgolion yn elfen hanfodol bwysig yn natblygiad plant er mwyn iddynt fod yn gwbl ddwyieithog erbyn eu bod yn gadael yr ysgol gynradd. Mae'r cynnig hwn yn ceisio rhoi cyfle i bawb yn y gymuned ddatblygu eu sgiliau Cymraeg.</p> <p>Cafodd y gefnogaeth ei nodi.</p>	544	78%
3.	<p><u>Mae'r cynnig yn cydymffurfio â pholisïau'r Cyngor a Llywodraeth Cymru</u></p> <p>Mae'r cynnig yn sicrhau bod yr Awdurdod Lleol yn cydymffurfio â pholisïau'r Cyngor a Llywodraeth Cymru, gyda golwg benodol ar wella'r modd y cynllunnir darparu addysg drwy gyfrwng y Gymraeg er mwyn codi'r safonau o ran addysgu ac o ran dysgu Cymraeg. Mae'r cynnig yn sicrhau bod yr Awdurdod Lleol yn cyrraedd ei nod o gynyddu'r ddarpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg yn Sir Gaerfyrddin a sicrhau parhad ieithyddol o'r sector meithrin ar hyd y cyfnodau allweddol i'r sector uwchradd fel bod pob</p>	<p>Mae'r Awdurdod Lleol yn hyrwyddo'r cynnig presennol ar gyfer addysg gynradd yn Llangennech gan ei fod yn barnu'n bendant taw hyn sydd orau o ran addysg y plant. Fodd bynnag, mae gan yr Awdurdod Lleol gyfrifoldeb hefyd i ddilyn ei bolisïau ei hun ochr yn ochr â pholisïau Llywodraeth Cymru.</p> <p>Mae gan Gyngor Sir Caerfyrddin gyfrifoldeb statudol o dan Ran 4 o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 i lunio Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg ar gyfer ei ardal gyda golwg benodol ar wella'r modd y cynllunnir darparu addysg drwy gyfrwng y</p>	405	58%

	<p>disgybl yn datblygu i fod yn rhugl a hyderus yn y Gymraeg a'r Saesneg.</p>	<p>Gymraeg er mwyn codi'r safonau o ran addysgu ac o ran dysgu Cymraeg.</p> <p>Ym mis Ebrill 2014 bu i'r Cyngor Sir fabwysiadu'n ffurfiol strategaeth gynhwysfawr ar gyfer datblygu'r Gymraeg yn Sir Gaerfyrddin, gan gymeradwyo argymhellion grŵp (oedd yn gytbwys yn wleidyddol) o aelodau etholedig a oedd wedi rhoi sylw manwl i statws y Gymraeg yn y sir yn sgil cyfrifiad 2011 o'r boblogaeth. Mae'r strategaeth yn mynnu bod gweithredu'n digwydd o ran 73 o bwyntiau, y mae 21 ohonynt yn ymwneud â'r gwasanaeth addysg. Mae'r holl argymhellion a chatau gweithredu perthnasol yn y strategaeth wedi'u cynnwys yng Nghynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg Cyngor Sir Caerfyrddin.</p> <p>Mae'r Cynllun yn ceisio cael y canlyniadau canlynol penodol o ran y cynnig ar gyfer Llangennech:</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Cynyddu nifer y dysgwyr 7 oed a addysgir trwy gyfrwng y Gymraeg. 8. Cael rhagor o ddysgwyr i ddal ati i wella eu sgiliau iaith wrth iddynt symud o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd. 9. Cael rhagor o fyfyrwyr sydd â sgiliau iaith da yn Gymraeg. <p>Hefyd nod y Cynllun yw cyflawni'r canlyniadau a'r amcanion penodol trwy gyfrwng y camau canlynol:</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Bod y Cyngor Sir yn gweithio'n agos gyda staff a chyrrff llywodraethu ysgolion 		
--	---	--	--	--

		<p>ffrydiau deul Sir Gaerfyrddin er mwyn iddynt ddod yn ysgolion Cymraeg.</p> <p>11. Targeddu newid tair ysgol ffrwd ddeuol yn rhai cyfrwng Cymraeg erbyn 2017.</p> <p>Mae'r cynnig hwn yn cydymffurfio â'r argymhellion a bennwyd yng Nghynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg Sir Gaerfyrddin.</p> <p>Cafodd y gefnogaeth ei nodi.</p>		
4.	<p><u>Bydd gan ddisgyblion fynediad i addysg ffurfiol yn iau</u></p> <p>Mae newid ystod oedran yr ysgol i 3-11 yn rhoi mynediad i blant Llangennech i addysg ffurfiol yn iau, fel sydd ar gael yn barod mewn ysgolion eraill ar draws y sir. Bydd hyn yn paratoi plant bach i addasu i fywyd ysgol ac elwa ar fanteision lleoliad ysgol.</p>	<p>Er bod addysg feithrin ledled Sir Gaerfyrddin yn cael ei darparu drwy fodel "economi cymysg" sef gan ysgolion, cyrff sector annibynnol a chwmnïau preifat, barn y Cyngor Sir yw y darperir addysg feithrin yn fwy effeithiol mewn ysgol, lle bynnag y bo hynny'n ymarferol, a hynny o dan gyfarwyddyd proffesiynol athrawon cymwysedig ac o dan arweiniad pennaeth proffesiynol. Yn gyffredinol ystyrir ei bod yn well lleoli'r ddarpariaeth feithrin ar safle ysgol gan fod hynny'n hwyluso mynediad y plentyn i addysg llawn-amser mewn modd mwy effeithiol. Ar y cyfan, y model hwn sy'n cael ei ffafrio gan ysgolion Sir Gaerfyrddin. Mae'r cynnig hwn yn rhoi'r cyfle hwn i ddisgyblion Llangennech, fel sydd ar gael eisoes i lawer o ddisgyblion ar draws y sir.</p> <p>Cafodd y gefnogaeth ei nodi.</p>	187	27%

5.	<p><u>Trochi</u></p> <p>Mae'n glir bod dysgu Cymraeg fel ail iaith yn aneffeithiol o ran creu unigolion dwyieithog. Y ffordd orau o greu pobl ifanc ddwyieithog sy'n hyderus yn darllen, yn ysgrifennu, ac yn siarad yn Gymraeg a Saesneg yw drwy eu trochi. Mae Llywodraeth Cymru hefyd wedi dweud mai'r ffordd orau o greu unigolion dwyieithog yw trwy eu trochi yn yr iaith sy'n llai cyffredin.</p>	<p>Mae'r Awdurdod Lleol yn cydnabod y dystiolaeth ryngwladol, fel a ddyfynnir gan Lywodraeth Cymru, yn cadarnhau mai'r ffordd fwyaf effeithiol i ddatblygu plant dwyieithog yw eu trochi yn yr iaith sy'n llai cyffredin tra'n datblygu hefyd eu sgiliau yn yr iaith sy'n fwy cyffredin. Hefyd mae Llywodraeth Cymru yn hyrwyddo, yn achos plant sydd o deuluoedd di-Gymraeg, fod trochi plant yn y Gymraeg yn hynod o bwysig er mwyn gwreiddio'r iaith.</p> <p>Cafodd y gefnogaeth ei nodi.</p>	134	19%
6.	<p><u>Bydd y newid yn gam naturiol ymlaen ar gyfer yr ysgol</u></p> <p>Yn dilyn ffederasiwn ffurfiol Ysgol Babanod Llangennech ac Ysgol Iau Llangennech, ynghyd â'r cynnydd yn y galw am addysg cyfrwng Cymraeg, bydd y newid yn gam naturiol ymlaen ar gyfer yr ysgol. Mae nifer y disgyblion sy'n mynychu'r ffrwd Saesneg wedi bod yn gostwng dros y blynyddoedd diwethaf tra bo nifer y disgyblion sy'n mynychu'r ffrwd Gymraeg wedi bod yn cynyddu. Mae cynnydd amlwg yn y galw am addysg drwy gyfrwng y Gymraeg yn yr ardal.</p>	<p>Mae'r Awdurdod Lleol yn cydnabod bod ffederasiwn ffurfiol y ddwy ysgol yn llwyddiannus, ac mai'r cam naturiol nesaf yw sefydlu'r ysgolion fel un ysgol gynradd newydd. Hefyd mae'n ymddangos yn briodol, o achos y gostyngiad yn nifer y disgyblion sy'n mynychu'r ffrwd Saesneg a'r cynnydd yn nifer y disgyblion sy'n mynychu'r ffrwd Gymraeg, i sefydlu'r ysgol fel ysgol gynradd cyfrwng Cymraeg o achos y cynnydd yn y galw am ddarpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg.</p> <p>Cafodd y gefnogaeth ei nodi.</p>	132	19%
7.	<p><u>Safonau a Chefnogaeth</u></p> <p>Mae disgyblion yn y ffrwd Gymraeg yn perfformio'n dda ac yn cyrraedd safonau da yn yr holl bynciau gan gynnwys Cymraeg a Saesneg. Ni ddylai rhieni boeni am addysg eu plant os byddant yn mynychu'r ffrwd</p>	<p>Mae'r Awdurdod Lleol yn cydnabod bod tystiolaeth yn ystod y blynyddoedd diwethaf yn ysgolion Llangennech yn dangos bod y plant yn y ffrwd Gymraeg yn cyrraedd safonau da o ran y Saesneg a'r Gymraeg. Fodd bynnag nid yw'r plant yn y ffrwd Saesneg yn cyrraedd yr un safonau o ran sgiliau</p>	37	5%

	<p>Gymraeg. Hefyd mae llawer o rieni di-Gymraeg yn gefnogol iawn o addysg cyfrwng Cymraeg ac wedi gosod eu plant yn y ffrwd Gymraeg eisoes ac yn hapus â chynnydd eu plant.</p>	<p>Cymraeg wrth iddynt ddilyn rhaglen astudio Cymraeg ail iaith. Yn ogystal mae'r dystiolaeth yn cadarnhau bod plant o gartrefi di-Gymraeg sydd yn y ffrwd Gymraeg yn cael canlyniadau cyson dda yn yr holl bynciau, gan gynnwys Saesneg.</p> <p>Cafodd y gefnogaeth ei nodi.</p>		
8.	<p><u>Dim rheswm</u></p> <p>Nid oedd rhai ymatebwyr wedi rhoi rheswm dros eu cefnogaeth.</p>		18	3%
9.	<p><u>Staff Cefnogol</u></p> <p>Mae gan yr ysgol Bennaeth cyfrifol ac aelodau o'r staff sydd wedi ymrwymo i'r ysgol. Dylid canmol aelodau o'r staff am eu hymroddiad a'u hangerdd dros ddarparu'r addysg orau posibl i'r holl ddisgyblion.</p>	<p>Mae'r Awdurdod Lleol yn cymeradwyo'r staff i gyd am eu hymroddiad a'u hymrwymiad i'r ysgol a'i holl ddisgyblion. Ceir tystiolaeth o hyn yn y safonau uchel a gyflawnwyd yn gyson gan ddisgyblion ar draws yr ysgolion.</p> <p>Cafodd y gefnogaeth ei nodi.</p>	9	1.3%